

N° LHI - 6 W
29 AUG 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 32 Vol. XLVIII

FRIDAY 11TH AUGUST, 1950.

Registered at the G.P.O. as a News paper.
PRICE: FOUR PENCE

WHAT CHRISTIANITY SAYS TO THE WORLD

"Your reliance upon armaments is both wrong and futile. Armaments are the weapons of organised violence and outrage. Their use is a denial of the true laws of good living. They involve a perpetuation of strife. They stand in the way of the true fellowship of men. They impoverish the peoples. They tempt men to evil and they breed suspicion and fear and the tragic consequences thereof. They are therefore not legitimate weapons in the Christian armoury nor are they sources of security. You cannot foster harmony by the apparatus of discord, nor cherish goodwill by the equipment of hate. But it is by harmony and goodwill that human security can be obtained. Armaments aim at a security in isolation; but such would at best be utterly precarious, and is, as a matter of fact, illusory. The only true safety is the safety of all, and unless your weapon of defence achieves this work, or works towards this, it is a source of antagonism, and therefore of increased peril."

Extract from "The Quaker Peace Testimony."

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED
GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal,
White, Emerald, Red, Purple,
Wine, Maroon, Black, Orange,
Lemon, Petunia. Yd. 7/11.
Ideal for Sarees.

45" SUEDE SILK, White,
Pink, Sky Per yd. 7/11.

MEN'S
PURE
SILK
SHIRTS.

Cream.
Collar
Attached.
All Sizes.
27/3
each.

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL
GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED
GEORGETTE, 36"
per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenille Georgette
in all latest Shades
Suitable
For
Sarees.
Per yd.
22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—0—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—0—
GEORGETTE JARI WORK SAREES. with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—0—
GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From, 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229.

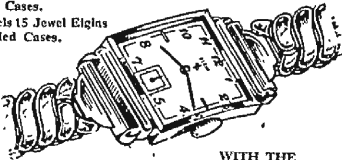
39a MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

બેઝમે છે હાલકા

તમારા રોશન કે સાઈડિંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

આલી બેંગો રેલ ક્ષીરાયું ભંરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at Rs. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE
33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls
Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
**House For Keen
Cash Prices.**
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચાંદારો એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન સ્પન્ન, પ્લાસ્ટિક-ગેબી બાજકો
મોટે વાન વાતનો માલ-તેમજ ફેપરીલીન બ્યોરોલેટ સાડીકો
વગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બલામથુ છે.
**33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ**
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
Special attention is paid
to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish
Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Crimi-
nal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
in Strictest Confidence.
11/12 Pastern Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
*Phone:—Office: 22-7771. After hours: 24 4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED
BY TAKING
TYSOON BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1493

THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry,
Motor Bus, Plate Glass, Workmen's
Compensation, Etc. Etc.

આ હોદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર
લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લખતા વીમાઓ,
સાચવટ વગેરે દરેક વ્યવસ્થા વીમાઓ ઉત્તરાવી શકાય છે.
હોદી કંપનીને ઉપવળ આપવું એ દરેક હોદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban,

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Dignon Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27:

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£66-0-0
Second "	"	"	45-0-0
Inter-Class	"	"	30-0-0
Unberthed (Deck)	without food		18-15-0

Muslim Special Food £10-17-6 Ordinary Food £4-15-0
Hindu Special Food £10-0-0 Ordinary Food £4-2-0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

પુન! તાજું તંદુરસ્ત પુન ! !

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા પુનને ખળને છે. આ દવા પેટમાં બળાંજ તાજું પુન પેલા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને લુપ્ત ખુબ ઢગાડે છે. મરદાઇ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ યેને તરતજ આટકાવે છે, છાતીની જ્વલન ખાટા એડકારને નાશુક કરે છે, અને તાજુ લોહી પેલા કરે છે.

આ દવા કાચ પગ અને શરીરની ચુકતે નયખાળને તરતજ કુર કરી નવું જોમ લાવી મ્હેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઝોરાર મરદ અને યાગકે માટે આ દવા એક સરખી ઉપોગી છે. આ એક સાન્તાપ જ્વરસ યેનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. રૂ-૨-૬
મળવાનું કેઢાણુ : —

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monneh, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

ધી ન્યુ ડિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મહીભાઈ બાણુભાઈ કાઠીયારવાળા.

દરેક-જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખા ચેવા, મસાલાઓ અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખજાએકું સુરતી લુણું ચેવ, મચરા, માંડિયા, લાજીયાં, પાતરા વિગેરે દરદીજ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાટી વીગેરે માટે ચોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોટલ પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સંદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	વેણી	૭	૬
ગોળગામ	૬	૦	મે થરી ગોળ	૭	૬
દીકું	૩	૬	વિગ્નપટ	૭	૬
સરંજ સાદિલ્ય પંચાંગ	૨	૬	મુંબઈ સમાચાર	૫	૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	જ્વ દીક (પુસ્તક)	૭	૬
'India (English) 12 Copies		૦	Pilgrimage English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, **DURBAN.**

Phone 23414

Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

વેડફમ સુદ, ઠાઈનીચર સુદ, વેવરદરેખ, દરેસોબ જેસદ સાઈલ બોડ બોડીસ રેસક, લુક કેસ, રેખલ, તાદન કીકાયત ભાવે ખરીદી સકેશી. ભરે પધારી લાભ લેવા કુકેશી નાક.

—બોકસ, રેખલ અને કીચન રેસર—

જે હમારી રેખરેખ નીચે તરવાર થાય છે. તેને રોડા દુબેક તરવાર રહે છે માત્ર રોડા કાવોના પ્રાઈસ ધીર મંગાવો અને વેપાર માલમ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526. 10-

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 32—VOL.—XLVIII.

FRIDAY, 11TH AUGUST, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 11TH AUGUST, 1950

Grave Warning

THE Working Committee of the African National Congress in its statement last Friday says:

"The rapid deterioration in race relations throughout South Africa and the present situation in the Witwatershoek Reserve furnish the clearest and strongest evidence not only of general unrest but also of the fact that the patience of the African people, whether rural or urban, has been strained to breaking point.

"The acute shortage of land, the prevailing congestion, the culling of stock, which forms the only source of livelihood for the African people, the forcing of schemes in the face of unanimous opposition from the people and the persistent refusal by the Government to redress the genuine grievances of the people, are in fact the primary causes of the unrest prevailing in Witwatershoek and other Reserves.

"The African National Congress feels bound to draw the attention of the whole country to the mounting tide of bitterness and hostility that is being generated by the oppressive and undemocratic policies of the South African Government. If the present trend of events continues unchecked, a racial explosion might occur with disastrous consequences to the whole country.

"The Native Reserve system has been and is being used as a reservoir for cheap labour for the mining and farming industries, and it is a necessary corollary of this system to make living conditions in the Reserves—as miserable as possible in order to drive the people into the farms and mines.

"The only solution is the drastic revision of the South

African Constitution by granting Africans unqualified fundamental rights in the country of their birth. Any other solution flies in the face of reality."

The unrest in the Witwatershoek Reserve, near Harri-smith, referred to in the statement, culminated in a demonstration before the Witwatershoek Police Station on Wednesday.

About 250 Native men and women, chanting war-cries, went to the police station, demanding to know why two of their compatriots had been arrested. About 30 European and Native police, the Europeans armed with machine-guns, tear gas bombs and rifles, stood by during the demonstration.

It is reported that all is quiet in the Reserve now. The police do not expect the trouble to spread, but civilian officials have asked for adequate police protection."

A week has passed and beyond the above news given by the South African Press Association, nothing further has been heard about the matter. The public must therefore assume that peace has been restored in the Reserve in question. Whether it is the peace of the grave yard or a living peace God only knows and the authorities of course know.

But is this matter to be allowed to rest here? The African National Congress has sounded a grave warning which needs to be heeded by all responsible people, be they White or non-White. More so, by those who have a voice in the Government. If there

is any neglect in doing so it will be at the peril of the whole country. Times have changed and are speedily changing. Our way of life will also have to change likewise. It is not possible to live now as it was half-a-century ago. If the two and three-quarter million Europeans of South Africa fail to do their duty by the eight million Africans in their midst, to whom they owe the prosperity of this country, then there are other forces at work into whose hands that great man power will fall. It will be too late then to regret or to try to make reparations.

We are reminded here of the thought-provoking words of Mahatma Gandhi, which we would like to share with the reader. They were expressed in 1910: "Men who see far believe that the problems which are connected with the Africans will be problems of the future, and that, doubtless, the White man will have a stern struggle to maintain his ascendancy in South Africa."

That problem today stares South Africa in the face. How shall it be tackled is the question. The tendency seems to be by massacre. It is an extremely short-sighted policy—not to speak of it being un-Christian. The only far-sighted, correct and Christian way for the White man to maintain his ascendancy is not by destroying life but the cause of all discontent. A father maintains his ascendancy in the family not by hatred and tyranny but by love and care of his child-

ren. The rule that applies to the individual applies also to society, communities and nations. It is so simple to understand and yet so difficult to practise. But if there is to be peace, happiness and contentment it will have to be practised at all costs.

For Africans, the only weapon that will bring them salvation with the least amount of bloodshed and suffering is Passive Resistance. But the first essential for that is fearlessness and the readiness, not to kill, but to die. That can be achieved only by accepting the supremacy of God over all living beings and fearing Him and obeying His law as against all man-made laws. For this one's moral standard must be high. That, in fact, is the only weapon in the armoury of a Passive Resister, and it can match all other weapons including even the A-bomb and H-bomb.

We would like, here, to quote once again Mahatma Gandhi's words:

Passive Resistance can only be carried to a successful conclusion if the cause is just. The acceptance of suffering, instead of the infliction of it, requires such moral power in those who adopt this policy that no community could successfully use it in an unjust cause. Injustice and Passive Resistance have no affinity. When the African people have risen sufficiently high in the scale of civilisation, to give up the savage warfare and use the Christian method of settling a dispute, they will be fit to exercise the right to vote in political affairs.

Justice, undoubtedly is on the side of the Africans. As to who indulges in

"savage warfare" was quite evident from the proud display of machine guns, tear gas bombs and rifles that are reported to have been arrayed in front of 250 innocent men and women armed with no such weapons, an occurrence which has now become common in dealing with Africans.

If the White man in South Africa is not alert now in mending his own way, we regret to say, that not only his prestige but his very existence in this country is endangered, notwithstanding all the material power he may boast of. The only bright spot in the prevailing gloom is that the African has many European sympathisers to whom he owes a deep debt of gratitude for what they have done for him. Indeed the hope of all the people of South Africa who are subjected to oppression and injustices lies in those far-sighted and liberal-minded people whose duty to save the soul of South Africa is no less grave than that of the oppressed people to save their soul.

Sitting On The Fence

"In that ye were neither hot nor cold I spewed ye out."

SITTING on the fence may possibly have its advantages, but it is usually considered a rather undignified position, to occupy. In any event, those who adopt it are almost invariably compelled to abandon it sooner or later. People who can't make up their minds for themselves, find that circumstances operate to make up their minds for them. Their conduct, then, is totally devoid of merit.

There is no virtue in doing things under compulsion from without.

In the career of both individuals and people there always arrives a time when they come to the cross-roads, and a definite choice has to be made. This may be in comparatively small matters or in relatively big ones,

Needless to point out, where really great issues are involved the obligation to decide upon a positive and right course of conduct is more than ever imperative. The question then arises what is the right course of conduct? Which of the two roads is the right one to take?

Now, every member of our community, every Indian whose lot has been cast in the Union of South Africa, is being confronted with just such a choice. In this most critical hour of our history, each one of us individually, and all of us as a people, must decide which of the two roads in respect of the Group Areas Act we are going to take; tame submission or courageous opposition.

Ideas on the question of what is right in any given set of circumstances, of course, differ. Rules of conduct that some regard as absolutely binding upon them, others regard with indifference, or disregard entirely. It all depends upon one's point of view, one's outlook.

The world has become so accustomed to associate "rights" with opportunities for self-enrichment that what is morally and ethically right is all too frequently confused with what, for the time being, seems expedient. In other words, Principle is sacrificed to Expediency. A course is followed not because it is right or wrong, but because it looks like being the more profitable or the less unprofitable.

In considering the question of the road we should follow in this most critical hour, we should be well advised to heed the counsel of the Sages and Exemplars whose wise words are on record for guidance.

They tell us that Right and Duty are, for all practical purposes, one and the same thing. That the greatest of the rights to which we can lay claim is the performance of our duty. For, Duty, and its performance, they explain, is man's shortest road, and the surest, to his real growth and progress and to the attainment of peace and happiness.

Our own experiences tell us that the call of Duty is a command, an urge, that draws us away from the selfish, narrow, mean and sordid considerations that occupy so much of our lives. It is a call to do Right for its own sake. Truly, Virtue is its own Reward, because the man who practises it thereby becomes virtuous.

It follows, of course, that answering the call of Duty rather

than of one's inclinations involves sacrifice—giving up what is pleasant and easy for what, especially at first, may be unpleasant and difficult. The selfish "I" of us usually puts up a hard fight against our better self, to retain its mastery over us.

Now, just as the reward of practising virtue is becoming virtuous, of the performing righteous acts is becoming righteous, so the faithful performance of duty in the true spirit of sacrifice lifts the individual high above the rank and file of those whose acts are determined solely by selfish considerations. In renouncing what lesser men most prize, he gains what the wise and experienced value more because, unlike worldly riches, those gains are imperishable, permanent and everlasting. He gains in character, in spiritual stature.

By voluntarily relinquishing the temporal—which sooner or later he is compelled to let go—he acquires what remains his throughout the eternities.

As we have indicated in previous articles, we Indians in South Africa have been afforded the opportunity of playing a not unimportant part in the world's regeneration.

Rightly understood, this should be recognised as a privilege. It is a calamity only if not seen in its proper perspective; a misfortune only if we fail to meet it in the way we should do, the way we have been taught such events should be met.

We can be men, or we can be mice. Men if we resolve to stand

for the Right because it is right, and to sacrifice the lesser for the greater; mice, if we attach more value to the crumbs that may be left us after our despoiling than to our dignity as civilised human beings and to our duty to uphold the honour and prestige of the Motherland.

In order to appreciate the gravity and importance of our decision, it cannot be made too clear that this is not a mere matter of material gain or material losses.

The call that is being made upon us is to play a worthy part in what is nothing less than a world-wide war of conflicting ideologies.

The question we are called upon to help find the right answer to is, Shall a people's right to equality of opportunity depend upon considerations of race and colour or upon the fact that they are members of the human family, i.e. of Mankind?

The "Seers of the Essence of Things" perceive that this is not so much a war of the flesh as a war of Powers and Principalities; a struggle to establish harmony and a brotherly relationship, on the one hand, and on the other, to perpetuate separateness, aloofness, strife and discord.

Longfellow's "Psalm of Life" urges us to "Be not like dumb, driven cattle" but "to be heroes in the strife."

There is nothing heroic or even dignified about sitting on the fence, while what is neither hot nor cold is generally voted to be insipid and therefore unacceptable by both gods and men.

NOTES

Apartheid Policy

The Apartheid policy of the Malan Government was condemned by Mr. E. S. Sachs at a Press Conference in London on July 25. Mr. Sachs is the General Secretary of the Garment Workers Union and Member of the National Executive of South African Labour Party and of South African Trades and Labour Council. He said that all legal and administrative measures relating to non-Europeans enforced by Malan Government were designed to "oppress, insult, humiliate and degrade ten million non-European people, Bantu, Coloured and Indian." Condemning the

Group Areas Act, Mr. Sachs said that the Act was particularly designed to ruin 250,000 Indians in South Africa so as to compel them to repatriate "voluntarily." He added if ten million non-European people of South Africa were not to be listed to eternal oppression and slavery and if the creation of racial volcano was to be prevented on African Continent the U.N. Organisation "will have to do very much more than merely passing resolutions." There were enough provisions in the UN Charter to enable that body to take strong and decisive action against such gross breach of fundamental human rights.

Failure Of Apartheid

The decision taken earlier this year to replace Native cleaners by Europeans in some Government departments has proved so unsatisfactory in Durban that Natives are now to be re-employed says 'The Natal Daily News' Correspondent. Already the several dozen European cleaners at the Magistrate's Court and nearby State offices have been replaced by the original Natives, a change-over that has taken place gradually in the last few weeks. In the next few weeks it is expected that the remaining European cleaners, totalling about 60, working in other Durban Government departments, will be replaced by the original Native cleaners. I understand, says the Correspondent, that the reason for the reversal of the decision is that the experiment in employing Europeans has been a failure. Most of them have proved unsatisfactory for the work. Their labour has also been more expensive. Native cleaners earn from £8 to £10 a month: the Europeans who replaced them received from £13 to £18 a month. The Native who has returned to take charge of the cleaners at the Magistrate's Court has had 35 years' service. The employment of Europeans was in accordance with a directive issued from the Prime Minister's Office last September. This said that Europeans should replace Natives in the Public Service.

Apartheid On Cape Beach

Regulations providing for separate benches for Europeans and non-Europeans on the beach and at certain other places at the Strand were published in the Cape Provincial Gazette last week. A maximum fine of £5 is the penalty for contravention of these regulations.

Minister Apologises To

Mr. Sam Kahn

The Minister of Posts and Telegraphs, Mr. Erasmus, has expressed his regret to Mr. Sam Kahn, Natives' Representative in the House of Assembly, that the Post Office should have permitted the transmission of an offensive telegram to him from, Robey Leibbrandt. The telegram was received by Mr. Kahn at Parliament last June and had been sent to him from Hermanus Post Office. It read: "We know that Communism can only be exterminated by exposing the accursed Jews." The letter received by Mr. Kahn from the Minister reads:

"Dear Mr. Kahn,
"With reference to your letters of June 15 and July 13, 1950, I can inform you that I have made investigations in connection with

the attached telegram which was sent to you by Mr. Robey Leibbrandt. This unhappy incident occurred because of the injudicious action of the clerk at Hermanus who accepted the telegram. Although he did hesitate over the permissibility of a telegram with such content, he neglected to consult his Post Master about the matter, as is laid down in departmental regulations. Appropriate action will be taken against the official concerned and I would like to register my regret over the incident. I do not consider it desirable to reveal his name."

South Africa's Population

Since the first South African census taken nearly after Union, the population of the country had increased by nearly 5,500,000, according to figures from the 1946 Union population census which were released for publication last week. On May 7, 1946, South Africa's population was 11,418,349. On that date, the European population was 2,372,690, which is nearly double the 1911 figure of 1,276,242. Over the same period the Asiatic population had not quite doubled, having increased from 152,203 to 285,260. In 1946 there were 232,317 of the Union's total number of Asiatics living in Natal. The statistics show that the European and Asiatic population in Natal were almost numerically equal, there being about 4,000 more Europeans than Asiatics—236,697 Europeans against the 232,317 Asiatics. There were 7,831,915 Natives in the Union, making a total of non-European races of 9,045,659. The density of the population of the Union per square mile was five Europeans and 19.2 non-Europeans, making a total of 24.2. In Maritzburg, according to the report, the total number of people was 115,599, of which 29,183 were Europeans, 15,091 were Asiatics, 3,785 were Coloureds, 67,540 were Natives. In Durban, the total number of people was 367,360, of which 127,695 were Europeans, 115,883 were Asiatics, 11,496 were Coloureds, 112,336 were Natives.

1,250 Doctors To Attend Conference

At least 1,250 doctors are expected to attend the joint meeting of the British Medical Association and the Medical Association of South Africa in Johannesburg in July next year. About 1,000 doctors from all parts of the Union have already made it known that they will attend, and many more may be expected to send in their notification between now and next July. The congress will be held at the University of the Witwatersrand from

July 16 to July 21. Among well-known doctors expected from Britain are Lord Horder, Physician to the King; Sir Henry Cohen, Professor of Medicine at Liverpool University; Sir Heneage Ogilvie, surgeon and teacher of clinical surgery at Guys Hospital, London; and Dr. Charles Hill, Britain's "Radio Doctor," and secretary to the British Medical Association.

New Rents Act

The new Rents Act passed by Parliament this year and has

come into force on July 17 will enable many owners to regain occupation of their houses—after an absence in many cases of up to 10 years. Previously in terms of the Rents Amendment Act of 1947 an owner desiring to regain personal occupation had to give six months' notice on condition that the property had been purchased before March, 1947. Before that he could not give notice at all in terms of wartime regulations, except in cases of non-payment of rent or misconduct of the tenant.

S.A.I.C. EXECUTIVE MEETS IN DURBAN CONFERENCE IN SEPTEMBER

THE Executive Committee of the South African Indian Congress met in Durban last week and after a full discussion on the present political situation issued the following statement—

"The Executive Committee of the South African Indian Congress, in reiterating their total opposition to the policy of apartheid of the Government of Dr. Malan, declare that the Indian people of the Union will never be a party to any plans of the Government which put into effect this obnoxious policy regarded by all far-sighted South Africans, White and non-White, as being synonymous with racial oppression. It is our considered opinion that the apartheid legislation enacted during the last session of the Union Parliament will lead to a further deterioration of race relations in our country and will result in a greater world condemnation of our Government by the democratic governments and peoples of the world.

"During the last session of Parliament deep inroads were made by the Nationalist Government into the rights hereto enjoyed by the South African people. It is our earnest appeal to the entire Indian people to stand united as never before in their history in defence of their existing rights and in defence of civil liberties and to make common cause with all South Africans who cherish the democratic ideals and in more particular with their fellow oppressed non-Europeans. We firmly believe that the only effective guarantee against totalitarianism in South Africa is a united front of all the democratic forces within the country.

"The Indian people of the Union view with the gravest alarm the placing on the Statute Book of the Group Areas Act, which has been condemned by them with one voice. Taking

into account the Joint Report of the inter-Departmental Committees, the genesis of this Act, there is no doubt in the minds of the Indian people that this Act is primarily directed against them in order to ruin them economically so that the Nationalist Party's policy of mass expatriation can become a reality. We want to emphasise that under no circumstances will the South African citizens of Indian origin accept expatriation and that they will do everything in their power to oppose strenuously the Group Areas Act.

"We welcome the stand taken by the Government of the Republic of India on this Act and are confident that when the question of the treatment of Indians in the Union comes up for discussion once again at the September session of the General Assembly of the United Nations, the democratic nations of the world will in no uncertain terms endorse our just opposition to apartheid and will take effective measures to ensure that South Africa's treatment of the Indian people is brought in conformity with the principles and purposes of the Charter of the United Nations and the International Declaration of Human Rights."

The Executive Committee of the South African Indian Congress has decided to call a Conference of the South African Indian Congress in Johannesburg on September 15, 16, and 17 at which delegates from all the Provinces will give further consideration to the Group Areas Act and other apartheid measures and will devise ways how best these measures can be opposed.

IN AN AFRICAN LOCATION

By ALEC REID (Special Correspondent Of 'The Hindustan Times')

[Mr Alec Reid, Special Correspondent of 'The Hindustan Times,' who recently visited the Union to study the racial problem has written a series of interesting articles on his experiences. We have selected three which are of particular interest to the readers in South Africa, one of which was reproduced, with kind permission of the 'Times' in our issue of July 21. The following is the second one.]

FREEDOM DAY

FREEDOM Day in the Transvaal was planned as a joint demonstration by the Indian and African leaders as a protest against the repressive measures of the Malan Government. The Group Areas Bill, which had just been announced, gave it fresh impetus.

It was one of the first occasions on which both races had met full-heartedly on a common platform and the authorities viewed the situation with some anxiety. Actually not so at first for they seemed persuaded that the leaders would quarrel among themselves as to who should take precedence at the various demonstrations or that one side would back out at the last moment.

But as May 1 drew near and it became evident that a united front was still being presented, it finally dawned upon the Government that they would have to take decisive action. Stories were circulated in the Press that African workers were being "incited to violence;" solemn pledges were given that those who refused to be "intimidated" and wished to go to work (for the day was to be observed as a strike) would be protected. As that did not have the desired effect the warning was given that "force would be met by force." The newspapers gave great prominence to official statements on the measures that the police would take to ensure that "law and order" would be maintained. The military had been ordered to stand by with armoured cars and tanks; an armoured brigade had been alerted; it was even stated that the air force would be at hand to lend their support. It was in vain that the Indian and African leaders stressed that their demonstrations would be entirely peaceful. But the authorities were determined that they should not be held at all. The free expression of one's opinions (especially when you are on the wrong side of the colour bar) is not popular in the South Africa of today. Finally, having failed to produce a split, the Government as a last resort under the Riotous Assemblies Act banned all meetings and demonstrations.

Strike Dislocates Life

In the face of all these precautions it was evident that the defiance of the ban would lead to

widespread blood-shed, which the leaders had vowed they would avoid. They, therefore, instructed their followers to observe a one-day strike without demonstrations and, no matter the provocation, to remain peaceful. Actually so widespread was the response to the strike that life that day in Johannesburg and the principal centres throughout the Transvaal was completely dislocated (an interesting pointer to the fact that no matter how menial the work might be of the African employed in the various cities and towns, his presence is nevertheless essential).

As dawn brought the city to life and the people woke to face a day that might either pass peacefully or in strife, I set off by car with a European friend and an African to visit several of the African townships and locations round Johannesburg. The idea of a day's stoppage of work had made a wide appeal. As we passed through the narrow streets of Sophiatown, men and women were standing at the doors of their dwellings looking out idly on a scene of peace; police in cars, on foot and in mounted patrols were keenly (and to a great extent unnecessarily) watching their various districts.

We arrived at one location some distance from the city. I had visited a number of similar places on the preceding days without hindrance, though to most the visitor is barred without special permission. The authorities do not wish an outsider to see how the Africans really live. But on that day they had tightened up their regulations and we had not proceeded more than a few hundred yards inside the high fences surrounding the location, when looking through the rear window of the car we observed that we were being followed. Two European plain clothes men on motor cycle and sidecar were on our trail. We halted and they pulled up beside us demanding to know who we were. I said that I was a foreign journalist and showed pained surprise that I should be thus halted in a public thoroughfare.

"Don't you realize that you are in a native location?" shouted one of the policemen, "and that is a grave offence."

I looked bewildered and said that, if any offence had been committed, I was to blame as I had suggested the visit. Turning to my European companion he demanded his name and address and pointed out that, as he belonged to Johannesburg, he at least must realize the "gravity" of the offence.

Taken To Police Station

So far he had been "polite," but when he came to our African friend, he was treated as one would a wayward dog. His "pass" was demanded. Fortunately it was in his possession, otherwise another "offence" would have been added to the list. Meanwhile, I had handed over my passport, which was studied with a certain amount of awe; it was probably the first our interrogators had seen. It was then explained that the whole affair was much too grave a business for them to deal with; off to the police station we must go.

There we were ushered into the presence of the sergeant. He greeted us with certain amount of relish; so far the morning had been dull. Again our names and addresses were taken; fresh particulars, to which we gave most unsatisfactory answers. When I submitted my London address it was copied down laboriously; I was even asked on which floor I lived. This struck me as decidedly odd and I was almost prompted to venture the information that if the sergeant made the long journey there he would not have to climb the four flights. There was a lift. But nobody was in a joking mood, so I held my peace. The sergeant looked at us gravely, reiterated the gravity of our offence which was too great for him to deal with. He would have to contact his commanding officer. That individual was apparently out on patrol and a wireless message was sent to his car. The net was slowly closing round us. I stared out of a window on this day of freedom which to us seemed to be receding in the distance.

We were sent into separate rooms. For the next half hour I lost contact with my companions. As I paced about planning my "defence" there was the low whine of a car outside containing not one officer but four.

The police were apparently now convinced that they had

made a real catch. A young major came in and ordered me to sit down. The sergeant produced my passport and a whispered conversation followed. The major's eyes gleamed. In a strong Afrikaans accent, he asked me how I had entered the country. I said by air.

"But there is nothing to show where, was the retort.

The sergeant had disappeared. I learned afterwards that he had spread the good news among his companions outside that my passport was "not in order." His chief was looking at me with grave suspicion. But I was able to clear myself of a possible charge of illegal entry. In his apparent anxiety to heap fresh charges upon me the sergeant had overlooked the page which showed the South African immigration official's stamp.

The "Charges"

Then the questioning started. Why had I visited the location? Did I realize the gravity of my offence? Did I realize that I would be charged and was liable to a heavy fine? Above all, what was I doing in the company of a "native." Whatever other crimes I was guilty of, the last-named seemed in the eyes of the major the greatest of all. In vain I argued that a newspaperman is supposed to go everywhere, to see everything. And anyway what was I going to do in the location—start a riot? As a foreigner I could not be expected to understand all their rules and regulations—and anyway did they have anything to hide from a visitor to their locations, when they were so scared when a foreigner entered one by chance? That annoyed the policeman considerably. He was not there to argue such matters, he snapped. Then, with a wicked smile, he remarked—"You do not seem to have realized that you have landed yourself in a first-class mess."

Meanwhile my companions were being interrogated elsewhere. The car was searched; when the owner demanded the production of a search warrant, he was rudely brushed aside. The African was asked time and again who exactly I was and why I had been brought to the location. For half an hour four leading senior members of the Johannesburg Police force

were undoubtedly convinced that Freedom Day had produced something out of the ordinary. For my part, I was faring none too well; the question of my "native" companion was more than the major could swallow. He returned to the subject time and again.

As the sands of time appeared to be running out, I suddenly thought of the high-ranking police official who had permitted me to join in the "beer raid" the day before. I recalled this unique privilege that had been given me. I noticed with relief that that shot had gone home. Quickly taking the initiative I leaned across his desk and asked him—did it not seem strange that after spending a morning with some of his colleagues I should now thus be treated because I had simply strayed a few hundred yards into a location. This was having its effect. I asked him to put himself in my place and he might realize the effect the treatment that was now being meted out was having on me—a foreign journalist into the bargain. Whatever offence I had committed, was it not indeed trivial in the extreme? His mood changed. I was scoring points in rapid succession. I suggested that he should contact his chief to find out who exactly I was.

Passport Returned

Rather weakly he said: "But he was here an hour ago. He is

now out on patrol. How can get hold of him?"

I suggested the simple method of wireless communication. He hastily left the room. Three minutes after the sergeant entered with a broad smile and handed me my passport. I knew that the battle had been won.

"How do you like my country?" he remarked.

"Certainly a lot less since meeting you," I replied, and this piece of impertinence was greeted with a shout of laughter. It was apparently the best joke he had heard in years.

A minute later the major entered. What exactly passed between him and his chief I shall never know. His apologies were profuse; he hoped I had not got a bad impression of his country through this "unfortunate incident" (that was what had probably worried his chief). Then in almost a roguish tone, wagging his finger at me, he said: "You know, you did commit an offence."

I asked him whether my companions had been cleared as well.

"Most certainly," he assured me, and was only too pleased to repeat that assurance in front of them. They, somewhat bewildered at the turn of events, were produced. We shook hands amidst further apologies. He grasped the hand of my European companion; the African was passed over.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

CLEAR THE ASHES AWAY

[The following is the second of a series of articles on Nature cure by Mr. Robert Lawrence McKibbin, which we have no doubt the reader will find both interesting and instructive. Mr. McKibbin will be pleased to answer any questions and give advice to those who might like to ask questions or seek his advice. His address is Room 8 9, 40a Commissioner Street, Johannesburg.]

SICKNESS does not just come by itself, like bad weather. It must always have a cause. And if we are careful to remove the cause, we can prevent a great deal of ill-health.

One of the chief causes of ill-health is constipation. It is astounding how many people are constipated without even knowing it, and how many just never give it a thought.

They would never carry dirt in a paper bag in their pockets yet days on end they will carry filth inside their bowels. Then they are surprised at not being well!

The bowels work as a sewer to carry away the waste and rubbish of the body. If this sewer gets clogged, there is trouble.

When we make a fire in a stove, we must remove the ash from time to time or the stove gets choked with ash and the fire will not burn properly. Putting paraffin or candle-grease on the fire may help a bit—but not for long. The main necessity is to clear the ash away. That is just plain common-sense.

So with the body, we must clear away the ash regularly and often. As a matter of fact, every time we put food into our bodies, we should also have a motion of the bowels to take out the ash or rubbish. And we can quite quickly train our bodies to act in this way. Indeed, it is the natural tendency of the body; but by bad habits and foolishness we have broken the body of good habits and got into bad habits.

When food is taken into the mouth, the whole alimentary

tract (that is, the organs of digestion) begins to work. And the brain sends a message to the bowels to get busy and make room for what is coming. That is why it is always a good plan to retire shortly after every meal and let the bowels work. If this is done regularly, very soon the bowels will get accustomed to doing their duty, and there will be an end to constipation without medicines or trouble.

Of course this is not all that must be done, but it is very important indeed. We must also be sure to have the right kind of food and sufficient liquid to drink so that the bowel contents can have enough bulk and moisture. Many people are constipated just because they do not drink enough water.

It is a pity that people are such fools as to look upon so-called "refined" goods as being better goods. They want white bread instead of brown, white sugar instead of dark sugar, polished rice instead of yellow or brown rice, although the brown bread and the brown rice taste so much nicer and are so much better to eat.

White flour, white bread and white rice are practically pure starch. All the best materials of the grain have been taken out. Food made from these are thus without taste or flavour. That is why people must add flavour to them in the form of sugar or salt or spices, condiments, sauces and so on. But these things do not give such "refined" food any increase in value. Instead, they simply excite the appetite and irritate the delicate lining of the stomach and bowels. Also, as everybody knows, white flour makes excellent paste to stick things. Why, it even sticks to our teeth when we eat it. Is it any wonder, then, that white bread and white flour cause constipation?

Brown bread or whole grain of any sort, is far better as a food. Such food contains "wholeness," has much more food value, and also gives the "roughage" necessary to sweep out the bowel and to keep it clean. Brown bread, brown rice, whole meal, are far more nourishing than white; and they are also much nicer to eat—except to those whose sense of taste has been spoiled by "fancy" foods.

When we eat meat or cheese or dried beans or chocolate, all so-called "high protein" foods, these turn to poison if they stay long in the bowel. All flesh-eating animals, the dog, the cat, the lion and so on, have short bowels so that their "high protein" food will not stay there long. Why?

Compare the dung of a cat or a dog with that of a horse or a cow, which are vegetarians and

have long bowels, and the reason is obvious. The dung of the dog or cat is so offensive that these animals instinctively try to cover it with earth. The cause of this offensiveness is the "high protein" that turns into poisonous substances in the bowel. If these poisons stay any length of time in the bowels, they become absorbed into the body. This is a very big cause of sickness.

Please do not be so foolish as to believe the silly stories about germs causing disease. If germs caused disease, why does not everybody get sick in an epidemic? Why do only some people get smallpox or polio or measles or diphtheria or influenza?

The reason is that germs can only live where they can get the food they need. Flies must have rubbish and manure in which to breed. Mosquitoes need stagnant water. And likewise disease germs must have dirt inside the body and in the blood before they can breed and cause disease.

The person whose bowels are dirty and whose blood-stream is full of poisons taken from the bowels, is a fine breeding ground for disease germs. But the person who keeps his bowels clean and working properly, and whose blood-stream is clean and pure, such a person has nothing to fear from disease germs. Disease germs simply cannot find a chance to develop in him and so he remains well and healthy and strongly resistant to disease.

Helps To Cure Or Prevent Constipation

- 1 Always go to the lavatory regularly.
- 2 Never disregard a call of Nature; whenever there is an urge to do so, go and empty the bowels at once.
- 3 Drink plenty of clean water everyday, starting with a glass of cold water first thing on rising.
- 4 Eat enough good food with plenty of roughage, for example, raw grated carrots, raw chopped cabbage, fresh fruit, brown bread, brown rice, whole meal, potatoes with their skins on, and so on.
- 5 Avoid white bread, white flour, white sugar, mealie meal, white rice.
- 6 Go easy on cheese, eggs, dried beans and other concentrated foods unless you are doing plenty of hard work out of doors.
- 7 Eat very little, if any, meat, sweets, chocolate, cocoa or rich foods.
- 8 Eat fruit instead of sweets—it costs no more and is far better for you.
- 9 Do not use much salt. Excessive salt eaters are usually very constipated.
- 10 Be happy and laugh a lot—laughing massages the bowels, tones up the whole system and makes life more worthwhile for you and all who come in contact with you.

NEWS FROM INDIA

Dr. Rajendra Prasad On Korea

ADDRESSING the Indian Parliament on July 31, President Rajendra Prasad expressed "deep concern" over the conflict in Korea and observed: "The conflict in Korea has made it even more necessary than before that there should be co-operation among independent countries of Asia for the maintenance of peace and the preservation of their own freedom." The President said: India supported the first two resolutions of the Security Council on this subject since apart from border incidents, the aggression of North Korea has been established by weight and proven preparedness of its onslaught. The course of events has confirmed this conclusion. It has been India's policy not to submit to aggression in any part of the world. While India supported the first two resolutions of the Security Council in regard to the conflict in Korea, she made it clear that she would continue to pursue an independent policy based on promotion of world peace and determined by her ideals and objective. My Government have been conscious of the threat to world peace inherent in the continuation of this conflict and aware of the possibility of its extension. It was for this reason that my Prime Minister appealed to Premier Stalin and Secretary of State of the United States of America, Dean Acheson, that the authority and power of these two great countries should be exerted to localise the armed struggle in Korea and to break the deadlock in the Security Council of the United Nations over the admission of the People's Republic of China, so that the present international tension might be eased and a way opened to the solution of the Korean problem by discussion in the Security Council. This suggestion was not intended to condone aggression or to weaken the authority of the United Nations; it was meant to add to the strength and moral force of the Organisation and to facilitate early termination of a dangerous situation. Had it been acceptable to all concerned my Government would have actively co-operated in bringing about a settlement through the agency of the United Nations and on the basis of the two resolutions of the Security Council that it has supported. It is my earnest hope that the Korean conflict will soon be ended and world

peace assured through the unremitting efforts of all peace-loving nations. Peace remains the paramount need of mankind and its one hope of survival."

Pandit Nehru On Korea

The Prime Minister of India, Pandit Nehru, told Indian Parliament last week that India's policy on Korea was correct and would "make a big difference in the long run." India felt that, through conditions in North and South Korea had not been good, North Korea was the aggressor and had to be resisted. India did not want the war to spread and every effort must be made to end it. The future of Korea must, he said, be settled by the Koreans. Ignoring the People's Government of China did not make it vanish. If China had been admitted to the United Nations at an early stage, many of the subsequent developments, including those in Korea, might well have been avoided. The Prime Minister, who moved a motion seeking approval of the Government's policy on Korea seemed to reflect the possibility of world conflict. The fate of the world seemed to hang by a thin thread. In such a situation India had a tremendous responsibility. Not that India, as constituted, could play a very important part. India had neither big battalions, nor economic and money power. But what part India played did count in the total. Korea had divided for military reasons. The Indian Government refused to recognise either Government officially, mainly because it felt that an artificial division could not last, and it did not want to confirm the division,

Nehru's Tribute To Shaw

A Society named after George Bernard Shaw was formed in Allahabad (Uttar Pradesh) on July 26 on the occasion of the birthday of the famous dramatist with Prime Minister Nehru as patron. Among other members are Chief Minister, Uttar Pradesh G. B. Pant and speaker of the U.P. Assembly Parshotamdas Tandon. In a message to the sponsors of the Society Pandit Nehru said "I remember well my first contact with Shaw's plays—and this was a little over 40 years ago—and the excitement those plays and even more so the preface attached to them produced in me. Since then Shaw has occupied a niche in my mind and I have sought his company to my great advantage." I hope your Society

will not merely talk about Shaw but will read him and try to understand what he has preached during his long life. Much that Shaw has written is as fresh today as it was a generation ago. I am glad that you are going to undertake the translation of his plays into Hindi."

Somnath Reconstruction Plans

Plans for renovation of the famous Somnath temple at Rajkot in Saurashtra have now been finalised and it has been decided to carry out the work in two stages. The first will be completed within six months and the second will take three to four years. A sum of about four million rupees has been collected by the Temple's Trust and 400 acres of land including the present site of the temple have been acquired for the purpose. When completed the temple will have 'Girbha Giriba' (inner shrine) with a suitable 'pradakshina' (surrounding) space. The pinnacle will be 153 feet high. The shrine will be rebuilt retaining original size and dimensions according to scriptures. The construction work is expected to start soon. The Temple Trust has also decided to erect a shrine at the site where Lord Krishna is said to have abandoned his mortal remains. Plans also envisage environmental development including Sanskrit University, Museum, bathing ghats and residential hostel for students.

American Youth Argosy

Addressing 51 young American members of the Youth Argosy Organisation at Government House on July 25, President Dr. Rajendra Prasad said that it was difficult for one

who did not know India in 1915, to realise how Gandhiji by his example and practice had initiated a revolution not only in the political but also in other spheres of Indian life. In no other freedom struggle in the world was the loss of life among oppressors so little as in India. That was because Gandhiji taught us not to have any malice towards our opponents. Speaking about social changes in India he said "in the social life of the people one might mention abolition of untouchability. Not only does the Constitution contain provision for abolishing it, but people have practically given it up. A profound psychological change has occurred in this respect. There may be old-fashioned people who still practise it but there is no doubt that its foundations are shaken. Even rigours of the caste system of which untouchability was the worst manifestation is not what it was before. Inter-dining has become very common and inter-caste marriages are becoming more and more fashionable. Thus India owes to Mahatma Gandhi not only her political emancipation but also a profound social change."

India And Goa

The Portuguese Government's refusal to discuss question of transfer to Goa to India has been decried by the General Secretary of the Goan Peoples Party, George Vaz, as 'direct threat to the sovereignty of India in Indian ocean'. In a statement in Bombay on July,

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units,
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

New
Illustrated Catalogues
on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

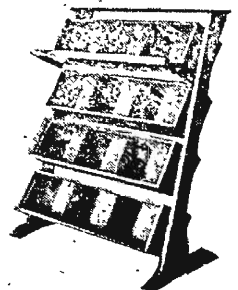
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

104 MARSHALL ST. (Facing Excom House) Johannesburg.

Phone 1231/342. P. O. Box 8501.

Vaz said "The Goan Peoples Party which stands for complete freedom of Goa and winning for Goan people full democratic rights would resist attempts made by Portuguese Government and their agents to consolidate their rule in India". Both sides had constantly talked of getting rid of the unnatural division by some kind of compulsion if possible. North Korea's allegation that South Korea troops had crossed the boarder first, was obviously a very feeble plea. North Korea had undertaken a full-scale and planned invasion, and India was therefore justified in accepting the first resolution by the Security Council, naming North Korea as the aggressor. Acceptance of the second resolution recommending aid to South Korea followed from the first, but India had made it clear that her policy would not be governed automatically by other decisions of other countries, whoever they might be.

India-Pakistan

Goods exchange between India and Pakistan upto July 1 at Government and private trade levels under April Agreement were valued at over Rupees 90 million according to statistics now available.

No Communalism In Colleges

A full bench of the Madras High Court held on July 27 that in the matter of selection of candidates for admission to colleges in the State "grounds of religion, race or caste cannot be the basis." Judgment was in respect of Mandamas petitions by two students seeking admission to Government Colleges questioning the validity to Madras Government's order regulating admission to Colleges on the basis of the non-communal provisions of the Indian Constitution.

NEWS IN BRIEF

The Nasik Session of the Indian National Congress which begins on September 12, will not be open to the general public, the main reason being that the session should be 'purely business like'. Reception Committee Members and a limited number of distinguished guests will, however, be permitted to attend. This is the first time in the 56 years' history of the Congress that its plenary session will be closed to ordinary public.

Air-India International Service to Europe is expected to be increased to four times a week instead of the present three with effect from next year according to a spokesman of the company.

It is estimated that four million ballot boxes will have to be got ready for the elec-

tions. About 170 million people will go to polls and half of them will be women. They will be in a majority in rural areas.

October 24 will be observed as 'UN Day' in India. The Central Education Ministry has asked Education Authorities to use the occasion to propagate the aims and objects of UN in their respective institutions.

A resolution opposing racial discrimination and segregation and urging laws to safeguard rights of oppressed minority groups was introduced on July 27, at the Baptist World Alliance held in Cleveland (USA).

Obituary

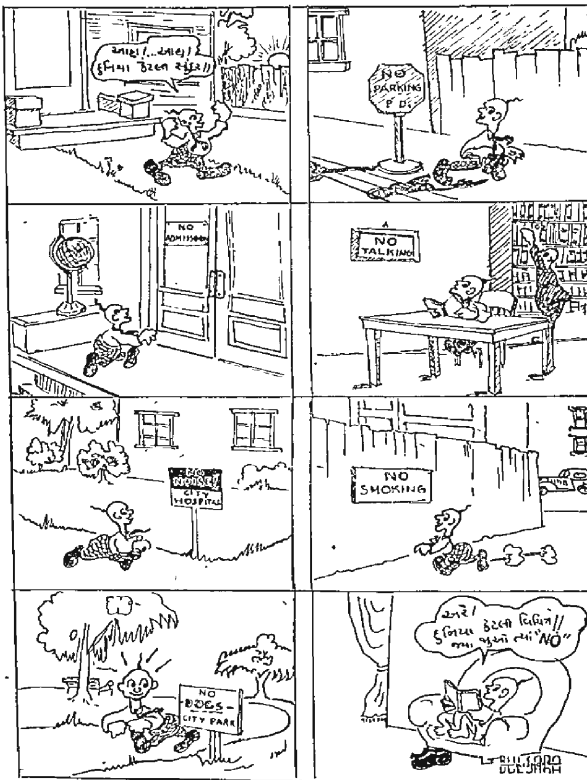
The death of Mr. D. O. Soni at the age of 65, took place from heart failure on Wednesday, August 3 at his residence in Dundee. The late Mr. Soni was resident of Dundee for 45 years. By his amiable nature he had won the respect of all those who came in touch with him. Deceased lives behind his widow, four sons, eight daughters and a large family to mourn their sad loss. The remains were cremated at Riverside the following day in the presence of a large crowd of relatives and friends from far and near. The cremation ceremony was performed by Mr. Vithal Lala of Ladysmith.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2660, Johannesburg, for your free copy.

BY KISHOR, BULSARA, NDOLA, N.R.

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation

ABSORBENT AND COOLING

Have you Subscribed to
SHANKAR'S WEEKLY

SHANKAR'S WEEKLY is the only Indian magazine on humour and light reading, with best cartoons on social, political and economic questions of the day, edited by India's top cartoonist, Mr. Shankar Pillai. YES, it is Shankar's SHANKAR'S WEEKLY.

HOW CAN YOU AFFORD TO MISS IT ?

One Year: 52s; 6 months: 30s; 1 copy 1s. 3d.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment, AHMEDABAD-3, India.

EVERY

**FRIDAY from
NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

**INDIA and
PAKISTAN**

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated
in India

Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA

International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

**These are the Blades
to save you money**

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the
Bright Red, White
and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

(1519-2)

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIET (Poems)	3	6
OHITRA (Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY SPINES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

*P. Bag, Phoenix,
Natal.*

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1913-41-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO ON WAR	3	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

*P. Bag, Phoenix,
Natal.*

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

૫૨૨ક ૪૮ મું-અંક ૩૨

શુક્રવાર તા. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦.

શુક્ર નક્ષત્ર પૈની.૪

“ ઇન્ડિયન ઓપિનિયન ”

શુક્રવાર તા. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦

ગાંધીજી ચેતવણી

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની વર્લ્ડ કોંગ્રી ગયા શુક્રવારે કરેલાં એક બહેર નીવેદનમાં નીચે પ્રમાણે બહાવે છે :

“સમગ્ર સાઉથ આફ્રીકામાં ભત્તી ભત્તી વચ્ચેના સંબંધમાં ઉતાવળે થઇ રહેલાં બગાડો અને વીટગ્રીનહુકના રીઝર્વમાં હાલ પ્રવર્તી રહેલી પરિસ્થિતિ. આફ્રીકન પ્રબંધમાં, ગામડાંઓમાં તેમજ શહેરોમાં, સામાન્ય રીતે વર્તી રહેલી અશાંતીનોજ માત્ર નહિ પરંતુ તેની ધીરજ પણ ટુટી પડવાની અણી સુધી પહોંચી ગઇ છે તેનો સ્પષ્ટ પુરાવો આપે છે.”

જર્મનીની બેલુમ્બાર તંગી, હાલ પ્રવર્તી રહેલી ગંભીરગીચના, ટોરા અને નનવરો, જે આફ્રીકન પ્રબંધની રોજાંતું એકમાત્ર સાધન છે, તેના પર યુકવામાં આવી રહેલા કાચ, લોકોના સર્વાતુમતિ પીરાણની સામે તેઓની ઉપર કાઢી બેસાડવામાં આવતી ચોળનાઓ અને લોકોની ખરી અને વાળખી ફરિયાદોનું નિવારણ કરવાની સરકાર તરફથી સતત પાડવામાં આવી રહેલી તા, એ વીટગ્રીનહુક અને અન્ય રીઝર્વોમાં પ્રવર્તતી અશાંતીનું હકીકતમાં કુખ્ય કારણ છે. સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર ની દમનની અંત લોકશાહીના સીદાંતો પીરૂદની નીતીથી કડવાસ અને વીરોધની ધામધૂમના વધના જતા મેગ તરફ સમગ્ર દેશનું ધ્યાન ખેંચવાની આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને ફરજ આવી પડી છે. આ પરિસ્થિતિને જો નીરંકુશપણે ચાલુ રહેતા દેવમાં આચરે તો ભત્તી ભત્તી વચ્ચે એવા બાકો સળગી ઉઠાવના સંબંધ છે જેના પરીણમે સમગ્ર દેશને માટે બંધકર થઇ પડશે. નેટીન રીઝર્વ (નેટીવો માટે રાખવા માં આવેલા ઇકાલદા વાડા) ની પ્રથાને ઉપયોગ ખાણે અને ખેતીના ઉત્ત્રોગો ને માટે સરતી મુશ્કેલીના ઝરા તરીકે થઇ રહી છે અને એ રીઝર્વોમાં વસતા લોકોની જેમ અને તેમ કુદંશ કરતી એ પ્રથાની એક રવાબાનીક

વસ્તુ છે, જે નીચી તેઓને જમીનદારો ના ખેતરોમાં અને ખાણોમાં ફરજિયાત જરૂં પડે. તેના એકમાત્ર ઉદ્દેશ્ય એ છે કે સાઉથ આફ્રીકાના બંધારણમાં મહત્વ નો સુધારો કરી આફ્રીકનોને પોતાની આ જમીનમાં ખીનશરતે પ્રાયશીક હકો આપવા. બીજો એક ઉદ્દેશ્ય ખરી વસ્તુવિતીની આગળ નબી નાંક રાશે.

વીટગ્રીનહુક. જે ફોરેસ્ટની સરહદ પર આવેલા હેરિંગમીથ શહેરની પાસે આવેલું છે, તેમાં વર્તી રહેલી અશાંતી, જેનો ઉપલાં નીવેદનમાં ઉલ્લેખ કરવા માં આવેલો છે, તે ગયા અઠવાડીયાના પુષ્પવારે વીટગ્રીનહુકના પોલીસ સ્ટેશન આગળ થયેલા દેખાવમાં પરીણખી હતી. અડીસો જેટલા પુરુષો અને સ્ત્રીઓનું ઉદ્ધેરણી કરવાના અવાજે કરતું એક રોજાં પોલીસ સ્ટેશને જઇ તેઓના એ ભતખાઇઓને કેમ પકડવામાં આવ્યા છે તેનો જવાબ માંગી રહ્યું હતું. આશરે ત્રીસ જેટલા યુરોપીયન અને નેટીન પોલીસો તેમજ ઉભા રહ્યા હતા અને યુરોપીયનો મશીનખોનો, ટીપરગેસના બોમ્બો અને રાઇફલોથી સભ્ય હતા. જણાવાય છે કે રીઝર્વમાં દબે ગઇ શાંત છે. તોફાન ફેલાવાની પોલીસ આશા રાખતી નથી પરંતુ સરકારી અમલદારોએ પોલીસના સહાયની માગણી કરી છે.

ઉપલા ખખર સાપાએ આપેલા છે. ઉપલી ધીનાને એક અઠવાડીયું વીતી ગયું પરંતુ તેને વિશે વધુ કશું સંબળાયું નથી. આથી બહેર પ્રબંધે માંગી લેવાનું રહ્યું છે ઉકત રીઝર્વમાં હવે શાંતી સ્થાપાઈ ગઈ હશે. એ શાંતી સ્થાનની હશે કે જલ્દત હશે એ તો ધંધર જ નહીં અને ખીન સત્તાધીશો નહીં.

પરંતુ આ બાબતને શું એટલે થીજ છોડી દેવી? આફ્રિકન

નેશનલ કોંગ્રેસે ગંભીર ચેતવણી આપેલી છે, જે સઘળા જવાબ દાર લોકોએ ગંભીરપણે ધ્યાનમાં લેવી ઘટે છે, પછી તે ગેરા હો કે ખીન-ગેરા. જેઓનો રાજ તંત્રમાં અવાજ છે તેઓને ખાસ વધારે ધ્યાન દેવાનું છે. તેમ કરવામાં જરાયે નિષ્કાળ જી બતાવવામાં આવશે તો તે સમગ્ર દેશના બેખંબે થશે. હવે સમય બદલાયો છે અને ઝડપથી બદલાઈ રહ્યો છે. એ સાથે આપણા જીવનની રીત પણ બદલાવી જશે. પચાસ વર્ષ પુર્વે જેમ રહી શકતા હતા તેમ આજે રહી નહિ શકાય. વીસ કે ત્રીસ લાખ સાઉથ આફ્રિકાના યુરોપી યનો, તેઓની વચ્ચે રહેલાં એશી કે નેહું લાખ આફ્રિકનો, જેઓને આ દેશની આબાદી આભારી છે, તેઓ પ્રત્યેની પોતાની જવાબ દારીમાંથી ચુકશે તો ખીજ પ્રબળ શક્તીઓ આજે કામે લાગી રહી છે અને એ વિશાળ માનવબળ એ શક્તિઓના હાથમાં પડી જશે. એ વખતે પછી રકવા બેનું અથવા થયેલી ભુલ સુધારવા વાનો પ્રયત્ન કરવા બેસવું વ્યર્થ થઇ પડશે. અહિં અમને મહા તમા ગાંધીજીના મનનીય શબ્દો નું સ્મરણ થાય છે. અમે ઇચ્છી એ છીએ કે વાચક પણ એ વિચારે. એ શબ્દો ૧૯૧૧ની સાલમાં દર્શાવાયા હતા :

“દીર્ઘક્રિયા લોભો માને છે કે નેટીવો સંબંધી પ્રશ્નો એ ભવિષ્ય ના અગત્યના પ્રશ્નો થઇ પડશે અને સાઉથ આફ્રિકામાં ગેરાને પોતાની સવોપરિતા ટકાવી રાખવી ઘણી મુશ્કેલ થઇ પડશે.”

એ પ્રશ્ન આજે સાઉથ આફ્રીકા સમક્ષ ખડો થયો છે. તેને કઈ રીતે પહોંચી વળવું એ પ્રશ્ન છે. વલણ કતલેઆમથી પહોંચી વળવાની જણાય છે. એ નીતી

ઘણી જ સંકુચિત છે-પછી ખીસ્તી સિદ્ધાંતોની વીરૂદ્ધ હોવાની તો વાતજ શી કરવી! ગેરાએ પોતાની સવોપરિતા ટકાવી રાખવાનો દીર્ઘક્રિયાનો, ખૂરા અને ખીસ્તીની ધર્મને માગે બનને નાશ કરવો એ નથી પરંતુ સઘળા અસતોપના કારણોનો નાશ કરવો એ છે. એક કુટુંબમાં ખાપ પોતાની સવોપરિતા તિરસ્કાર અને જીલમથી ટકાવી શકતો નથી. પ્રેમથી અને હોકરં ઓની સંભાળ લઇને ટકાવી શકે છે. જે નીચમ વ્યક્તિને લાજ પડે છે એજ સમાજને, કોમને અને દેશને લાજ છે પડે. એટલી સહેલાઈથી સમજ શકાય તેવો છે છતાં અમલમાં ચુકવો ઘણો કઠીન જણાય છે. પરંતુ સુખ અને સતોપ જોઈતાં હોય તો ગમે તે ભોગે તેનું પાલન થવું જ જોશે.

આફ્રિકનો માટે, ઓછામાં ઓછાં સંકટ અને ઓછામાં ઓછી ખુનરેલથી પોતાની સુકિત સાધવાનો માર્ગ એક જ છે અને તે સત્યાગ્રહ છે. પરંતુ તેને માટે સૌથી પ્રથમ અગત્યની વસ્તુ નિર્ભયતા અને મારવાની નહિ, પરંતુ મરવાની તઈયારી છે. એ ત્યારે જ સાધી શકાય જે જીવ માત્રપર એક માત્ર ઇશ્વરનું જ સામ્રાજ્ય સ્વિકારવામાં આવે અને તેનો જ ભય રાખી મનુષ્યકૃત કાયદાઓ વિરૂદ્ધ તેના જ એક માત્ર કાયદાને તાબે થવામાં આવે. તેને માટે મણસનું નૈતિક ધોરણ ઉચ્ચ હોવું જોઈએ. હકીકતમાં સત્યાગ્રહીના શસ્ત્ર ભંડાર માં એજ એક શસ્ત્ર છે અને અણબોમ્બ અને હાઇડ્રોજન બોમ્બ સુદાં સઘળાં વીધાતક શસ્ત્રોની સાથે તે ટકકર ઝીલી શકે છે. અહિં અમે ફરી મહા તમા ગાંધીજીના શબ્દો ટાંકવા ઇચ્છીએ છીએ ;

“સત્યાગ્રહની સફળતા તેજ યદ યદ ને હડત ન્યાય પર રચા વેલી હોય. બીજને દુઃખ આપવા ને બદલે ભતે દુઃખ સહન કરવાની એ નીતીને અનુસરનારાઓમાં નૈતિક બળ એટલું હોવું જોઈએ કે કોઈ પણ કોમથી અન્યાયપણે તેનો સફળતાથી ઉપયોગ નહિ થઈ શકે. અન્યાય અને સત્યાગ્રહ એ એનો જેળ બેસી નહિ શકે. આક્રોધને ભ્યારે એટલા સુધરેલા ધોરણે પરોચરે ભ્યારે ધાતકી સુધ્યાનો તેઓએ ત્યાગ કરેલા હશે અને તકરારનું સમાધાન કરવાને પ્રિસ્તીધર્મના માર્ગ પ્રદર્શ કરી રહ્યા હશે ત્યારે રાજકારણમાં પોતાનો મત આપવા ને તેમજ લાયક હશે.”

ન્યાય આફ્રિકનોના પક્ષમાં છે એ વિષે કશી શંકાને સ્થાન રહેતુંજ નથી. “ધાતકી સુદ”નો માર્ગ આજે કોણ લઈ રહ્યું છે એ અહીંસા જેટલા શસ્ત્રહીન નિર્દોષ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓની સામે મશીનગનો, ટીચરગેસ ગોરગો અને રાઈફલોનું ગર્વની પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું—જે વસ્તુ આફ્રિકનો સાથે કામ લેવાને

આજે સામાન્ય ધર્મ પડેલી છે— એ પરથી સિદ્ધ થાય છે. સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરા, એ પોતાનીજ રીત સુધારવાને સાવચેત નહિ રહે તે અમારે સખે કહીએ તે જીએ કે, આ દેશમાં તેની પ્રતિષ્ઠાજ માત્ર નહિ પરંતુ તેની હિતપર ભેખમ ગુપ્તી રહ્યું છે. પછી પોતાની ઐહિક શકિતનો તે ભલે ગમે તેટલો ફાંકો ધરાવતો હોય.

ગોરા અધકારમાં આશાનું ક્રીચું માત્ર એકજ રહ્યું છે અને તે એ કે આફ્રીકનોના યુરોપીયન હિતમિત્રી ઘણા છે જેઓનો આફ્રીકન તબ્બી છે. હકીકતમાં સાઉથ આફ્રીકાના દમન અને અન્યાયોથી પીડાયેલા સઘળા લોકોની આશા એ દીર્ઘદ્રષ્ટિ ધરવનારા ઉદાર લોકોપરજ રહેલી છે. એ પીસીટ લોકોપર પોતાનો આત્મા બચાવવાની જેટલી સુરક્ષેલ કરજ રહેલી છે તેટલીજ સુરક્ષેલ કરજ ઉપરાંત લોકોપર સાઉથ આફ્રીકાનો આત્મા બચાવવાની રહેલી છે.

વસતીમાંથી ૨,૩૨,૩૧૭ ની વસતી નાટાલમાં હતી. આંકડાપરથી જણાય છે કે નાટાલ માં યુરોપીયન અને એશીયાટીક વસતી લગભગ સરખી હતી. એશીયાટીકો કરતાં ૪૦૦૦ યુરોપીયનો વધારે હતા. યુરોપીયન વસતી ૨,૩૬,૬૯૭ ની હતી ભ્યારે એશીયાટીક વસતી ૨,૩૨,૩૧૭ ની હતી.

યુનીયનની ટેલીવ વસતી ૭૮,૩૧, ૬૧૫ ની હતી એટલે બીન યુરોપી યોની કુલ વસતી ૬૦,૪૫,૬૧૬ ની હતી. ડર ગોરસ માઇવે પાંચ યુરોપીયનો અને ૧૬.૨ બીન-યુરોપીયનો એટલે કુલ ૨૪.૨ ની વસતી હતી.

રીપોર્ટ મુજબ મેરીટાઇમગર્મમાં કુલ વસતી ૧,૧૫,૫૯૬ ની હતી જેમાંથી ૧,૧૮૩ યુરોપીયનો, ૧૫,૦૬૫ એશી યાટીકો ૩,૭૮૫ કર્કસ અને ૬૭,૫૪૦ નેટીવો હતા.

ડરગનમાં કુલ વસતી ૩,૬૭,૩૬૦ ની હતી જેમાંથી ૧,૨૭,૬૬૫ યુરોપી યો, ૧,૧૫,૮૩૩ એશીયાટીકો, ૧૧,૪૬૬ કર્કસ અને ૧,૧૨,૩૬૬ નેટીવો હતા.

પ્રધાને મી. સેમ કહાનની માંગલી માફી

ગયા જીનમાં રેવની લીધાને મી. સેમ કહાન જેઓ પાર્લામેન્ટમાં નેટીવો નું પ્રતિનીધીત ધરાવે છે, તેમના પર અપમાન ભરેલી ભાષામાં એક તારે હરનેસ પોસ્ટ એશીયાટી યોડલ્યા હતો. તેમાં જણાવ્યું હતું કે: “આપી મહુડીઓને પુલ્લા પાડવાથીજ કોમ્યુનિયમનો નાશ થઈ શકશે.” પોસ્ટ પાતાના પ્રધાન ની. ધરકમસે મી. સેમ કહાનપર હમણા કાગળમાં જણાવ્યું હતું કે: “હરનેસ પોસ્ટ એશીયાટીના ગુમાસ્તા ની મહાનતી કારણે આ કમનસી છે બનાવ બનાવ પામ્યો છે. આનો તાર સ્વિકારતાં તેને સંકાય તે થયો હતો પરંતુ ધારા મુજબ પોસ્ટમારેસને પુછાવો તેણે કાળે આફ્રિકાની પહેલી વસતી જણાવી યદ હતી. ત્યાર પાદ યુનીયનની વસતીના ૧૯૪૬ ના ગણે અદલાદીયે બહાર પડ્યા આંકડા મુજબ દેશની વસતીમાં લગભગ પંચાન લાખ નો વધારો થયો છે. તા. ૭ મે ૧૯૪૬ ના સાઉથ આફ્રિકાની વસતી ૧,૧૪,૧૮,૩૪૯ ની હતી. એ દિવસે યુરોપીયન વસતી ૨૩,૭૨,૬૯૦ ની હતી જે ૧૯૧૧ ના કરતાં લગભગ બમણી ગણાય. આ સાકમાં ૧૨,૭૬,૨૪૨ ની હતી.

એજ સુદમાં એશીયાટીક વસતી બમણી નહોતી યદ. ૧,૫૨;૨૦૩ ને બદલે ૨,૮૫,૨૬૦ ની થઈ હતી. ૧૯૪૬ માં યુનીયનની કુલ એશીયાટીક વસતીમાંથી ૨,૩૨,૩૧૭ ની વસતી નાટાલમાં હતી. આંકડાપરથી જણાય છે કે નાટાલ માં યુરોપીયન અને એશીયાટીક વસતી લગભગ સરખી હતી. એશીયાટીકો કરતાં ૪૦૦૦ યુરોપીયનો વધારે હતા. યુરોપીયન વસતી ૨,૩૬,૬૯૭ ની હતી ભ્યારે એશીયાટીક વસતી ૨,૩૨,૩૧૭ ની હતી.

એ મકાન ૧૬૪૭ ના માર્ચ પહેલાં ખરીદાયું હોય તે, બાકીને ૭ માસ ની તેડીસ આપવી પડતી હતી. તે પહેલાં તે વુદ બગિના કાવદા હેઠળ એટલી નોડીસથી પણ ઘર પાલી કરાવી શકાતું. નહોતું સીવાય, કે બાકીનો નો યાચમગ સાદી ન હોય અથવા બાકી બરતો ન હોય.

ઈલાયદાપણાની નીતી

મલાન સરકારની ઇલામદાપણાની નીતીને જુદાકાક ના. ૨૫ મીના લંડન ખાતે અખખારી પરિવદમાં મી. ઇ. એસ. સેકેસે વખોડી કાઢી હતી. મી. સેકેસ ગારમેન્ટ વર્ક્સ યુનીયનના અને સાઉથ આફ્રિકાની લેખર પાર્ટીના અને સાઉથ આફ્રિકાની ટ્રેડ એન્ડ લેખર યુનીયનના સભ્ય છે. તેમણે કહ્યું હતું કે:

બીન-યુરોપીયનોને લગતા સઘળા કામદેસર અને વહીવટી પગલાં આફ્રિકા, કર્કસ અને ઘોડીઓ સહીત એકે કરોડ બીન-યુરોપીયનો પર જુલમ ગુનરવા, તેઓનું માનબંન કરવા અને હક્કા પાડવાને લેવાઈ રહ્યાં છે. ગ્રપ એરીયલ એક્ટને વખોડી કાઢતાં તેમણે કહ્યું: એ કાપલનો લેવુ ૨૫૦૦૦ ઘોડીઓને પામમાલ કરી મરજીયાત પોતાને લતન ચાલ્યા અવ તેનું કરવા નો છે. તેમણે કહ્યું: સાઉથ આફ્રિકાના એક કરોડ બીન-યુરોપીયનોને જે કાપમની સુચાખીમાં રાખવાના નહિ હોય અને આફ્રિકા ખંડમાં નીતી દેખાને જ્વાળામુખી ઘાટનો અદલાદીયો હોય તે બુનાઇટ નેશ-સે માચ દરાવ પાસર કરવા કરતાં ઘણું વધારે કરવું પડશે. પ્રાયગીક માનવ હોના યદ રહેલા બંગની સામે મજબુત અને ચોક્કસ પગલાં લેવા એ સંસ્થાના ખરીતામાં પુરતી સખરડો રહેવી છે.

પરચુરણ

—પડીત કુંજર અને શી. માવળંકર સૌરાષ્ટ્રની સુચાંકાતે ગયા હતા. ત્યાં રાદીય શાળામાં બાપણ કરતાં ‘પડીત કુંજર’એ કહ્યું હતું કે: “હાલમાં અપણે લોકોને અકુશો સામે પોકાર કરતા રાજ સાંભળીએ છીએ. તેઓ કહે છે કે અમને અમાર મળવું નથી, દુધ, ઘી મળતાં નથી. સાઈ કાપ પહેરવા મળવું નથી. તે લાય-સ્વસ્ત સામે ફરીયાદ કરે છે. એ ફરીયાદો ખોટી કે ગેરવાળખી છે એમ હું કહેવા માગતાં નથી. ધારે તમારી સમક્ષ ૨૫૯ કરવું નેહએ હું અકુશના વીરપીઓમાંનો એક નથી. અભયારને તખકે અકુશો કાઢી નાખવાનું હિતકારકે પણ નથી.”

—૬૦ લાખને ખરચે કલકાતમાં ચાંદીની શોષ કરનાઈ ધારખાનું રચાય વામાં આવનાર છે.

નોંધ

ઈલાયદાપણાની નીતીની નિષ્ફળતા

‘નાટાલ ડેલી ન્યુઝ’ નો સંસ્કરપત્રી જણાવે છે કે ચાલુ વર્ષની રાજ્યસભામાં ફેલ્લક સરકારી ખાનાઓએ નેટીવ નોકરોની જ્વાએ ગોરાઓને રાખવા નો દરાવ કર્યો હતો. ડરગનમાં એ વસ્તુ એટલી અસતોપકારક નીવડી છે કે ગોરાઓને કાઢી ફરી પાછા નેટીવોને રાખવાને દરાવ થયો છે. ગેસ્ટ્રોટની કોર્ટમાં અને ફેલ્લક બીન્ન સરકારી મકાનોમાં ઘણા ગોરાઓને કાઢી જીના નેટીવોને પાછા લેવામાં આવ્યા છે. થોડાક અદલાદીયામાં ડરગન સરકારી ખાનાઓમાં કામ કરતા એવા સાઉક ગોરાઓને કાઢી તેઓની જ્વાએ નેટીવોને લેવામાં આવશે. આમ યવાનું કારણ એ જણાવાય છે કે ગોરાઓ નોકરોમાં નીષ્ઠળ અને વધારે ખરચાળ નીવડેલા છે. નેટીવોને એજ નોકરો મટે મારીક પા. ૮ થી પા. ૧૦ મળે છે ભ્યારે ગોરાઓને પા. ૧૩ થી પા. ૧૮ મળે છે. ગેસ્ટ્રોટ કોર્ટમાં જે નેટીવોને સહાઈકામમાં પાછો લેવામાં આવ્યો છે તેણે ૩૫ વર્ષની નોકરી કરેલી છે. નેટીવોની જ્વાએ ગોરાને રાખવાનું મના સખરેખરમાં વડા પ્રધાન ની એ.વી.સમાંથી બહાર ડેક્કી સુચના

પરથી થયું હતું કેપની બીચપર ઈલાયદા યુ’ કેપટાઉનની સ્ટ્રેન્ડની ખીચ. અને બીન અમુક રમણોમાં ગોરા અને બીન ગોરાએ માટે ઇલાયદા આંકડા રાખવા કેપ પ્રાંતિક ગેઝેટમાં ધારાઓ બહાર પાડવામાં આવ્યા છે. એ ધારાઓના બંગને માટે વધુમાં વધુ પા. નો નો દંડ રાખવામાં આવ્યો છે.

સા. ઈ આફ્રીકાની વસતી યુનીયન સ્થપાવાની લગભગ એક વર્ષ પાદ સાઉથ આફ્રિકાની પહેલી વસતી જણાવી યદ હતી. ત્યાર પાદ યુનીયનની વસતીના ૧૯૪૬ ના ગણે અદલાદીયે બહાર પડ્યા આંકડા મુજબ દેશની વસતીમાં લગભગ પંચાન લાખ નો વધારો થયો છે. તા. ૭ મે ૧૯૪૬ ના સાઉથ આફ્રિકાની વસતી ૧,૧૪,૧૮,૩૪૯ ની હતી. એ દિવસે યુરોપીયન વસતી ૨૩,૭૨,૬૯૦ ની હતી જે ૧૯૧૧ ના કરતાં લગભગ બમણી ગણાય. આ સાકમાં ૧૨,૭૬,૨૪૨ ની હતી.

એજ સુદમાં એશીયાટીક વસતી બમણી નહોતી યદ. ૧,૫૨;૨૦૩ ને બદલે ૨,૮૫,૨૬૦ ની થઈ હતી. ૧૯૪૬ માં યુનીયનની કુલ એશીયાટીક

સા. આ. નો ખીન-યુરોપીયન સવાલ

['હિન્દુસ્તાન ટાઇમ્સ' ના ખાસ અબરખરી મી. એલેક રીડે દુકં મુદતપર સા. આ. ના ખીન-યુરોપીયન સવાલને અબખાસ કરવા લીધેલી યુનીયનની યુલક્ષાત કરમીયાન તેમને ધચ્છેલા અવુભવેનું વર્ણન કરનારી 'હિન્દુસ્તાન ટાઇમ્સ'માં લેખ માળા લખેલી છે તેમાંથી અહિના વાંચકને રસીક થઈ પડે તેવા અચુક લેખો અને 'હિન્દુસ્તાન ઓપિનિયન'માં પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. તેમાંના એક લેખ છુલાઈ તા. ૨૨ ના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયેા હતા. અહિ બીજે છાપીએ છીએ.]

એ ડે નાં બનેલા બનાવે

ખાસ સરકારની દમનનીતી સામે વીરવા દર્શવવા ઈસલામમાં હોદી ઓ અને આફ્રિકનેએ એક સંયુક્ત સ્વાતંત્ર્ય દિન ગોઠવેા હતા. યુષ ઓરીયાક ખીલ, જે એજ વખતે બહેર થયું હતું, એથી તેને વધારે વેગ મળ્લેા હતા.

બંને કોષ્ટને સમાનપણે લાગુ પડતી બાબતમાં તેઓ બંને એક જ થતા હતા, તેવેા આ એક પ્રસંન હતેા અને સરકાર એ પરિરિથિતિને ચિંતાની નબરે નેતી હતી. શક્યાતમાં તે તેને એટલી બધી ચિંતા નહોતા, કેમકે તેણે ધાણું હતું કે, બંને કોષ્ટનેા નેતાઓ આપસપાપસમાં પહેલ કોણે કરતી એ સ્વાલપર લડી પડશે અને અતે એક પક્ષ તેમાંથી છુટે પડી જશે.

પરંતુ તા. ૧લી એ નજીક આવતાં સંજ અને બંને કોષ્ટ વચ્ચે બારે સંગઠન થવા લાગ્યું. ંટલે સરકારને યુથ કે, હવે તેા કંઈ પશુ ચોક્કસ પગલાં લેવાં જ પડશે. અખખારોમાં વાંતા ફેલાવવામાં આવી કે, આફ્રિકન મજુરોને તોશ્કન કરવાને ઉદ્દેશવમાં આવી રહ્યા છે. એ દિવસે હડતાળ પાડવાનું નક્કી થયેલું હોઇ વચ્ચેના આપવામાં આવ્યાં કે, જેઓ તોશ્કનની ધમકીઓથી ડરી નહિ જતાં કામ પર જવા યુશી હશે તેઓને પુરેપુરું રક્ષણ આપવામાં આવશે. તેની કશી અસર નહિ થઇ એટલે એવી મેતવણી આપવામાં આવી કે, તોશ્કનને ખરેખર તોશ્કન બી વાળવામાં આવશે. કાયદેા અને યુવવચ્ચેના ભળવવાને પોલીસ તરફથી વાર્ષિક પગલાં લેવામાં આવશે તેની અખખારોમાં મેટી બહેરોતેા આપવા માં આવી. લકરને હથિવાર અને ડેંગો સાથે તથાપર રહેવા વરધી આપવામાં આવી. હથિવારમાં ડુકડી તથાપર કરવામાં આવી. વીમાની દળ પશુ તથાપર રહેશે એવું બહેર થયુ. હોદીઓ અને આફ્રિકન નેતાઓ બંને શેરથી સમજળવવા લાગ્યા કે સધળા દેખાતે પુથું શાંતીથી કરવામાં આવશે. પરંતુ તેને કશી દાદ દેવામાં આવી નહિ. સતાધીશીય ડઠ નિચર ક્યેા હતા કે દેખાવેા થવા દેવા જ નહિ. મન દર્શવવાની સ્વતંત્રતા, અને તે વળે બીન ગોરી બનીના લોકો ભોગવે, એ આવના સલુથ આફ્રિકનેા સ્વતી વરવુ નહોતી. છેવટે બ્યારે બંને કોષ્ટેા

વચ્ચે તક નહિ પાડી શકાઇ ત્યારે છેવટનાં પગલાં તરીકે સરકારે ડુકડાં ખેરોની મંડળાઓ વીરુદ્ધના કાયદાને આશરે લીધેા અને તેની રૂએ સધળી બહેર સમાઓ અને દેખાવેા પર બંધી કુચક બનતબેા.

આ સધળા સાનેતચીઓથી નેતાઓ ને લાગ્યું કે, પુથું અહિના ભળવવાની તેઓએ પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી તેનેા જગા થશે અને મેટા પતાપર પુનરેછ થવા પામશે. તેથી તેઓ બહેર કયું? કે સીએ એક દિવસની ગાત્ર હડતાળ જ પાડવી અને બહેરે દેખાવેા નહિ કરવા અને ગમે તેવી ધમકીઓની સામે પશુ યથાવિધ શાંત રહેવું

હડતાળ એવી મેટી થઇ કે જ્નેહા-નિભયગં અને ઈસલામમાં મુખ્ય શહેરો માં એ દિવસે છપન અરથબરથ થઇ ગયું. એ વરતુએ એ સિદ્ધ કરી આપ્યું કે આફ્રિકન બલે ગમે તેવી હલકી નેાડરી કરતેા હોવા છતાં તેની હાબરી વીના કયું ચાલી શકે તેમ નથી. એ વિલસ શાંત પસાર થશે કે મારકાડ થશે એ વીચાર સીના દિલમાં વસી રહ્યો હતો. દીવસ ઉગ્યાં એક યુરોપી યુ અને એક આફ્રીકન મીત્રની સાથે જુ જેનેહાનીતીસના કેલાંક દાઉથ શીષી અને લોકેક્રનેા જેવા મેટરકાર માં નીકળી પડ્યા. એક દીવસ કામ અંધ રાખવાની વાત લોકોના મેટા સમુદને ગણે ઉતરી ગઇ હતી. સોદ્ધ યા ટાઉનની સાંકડી મલીઓમાં અમે ફરતા હતા ત્યારે લોકો પોતાના મકાનેાના દરવાજામાં ઉભા રહી શાંત દ્રસ્ય નિહાળી રહ્યા હતા. - પોલીસે કારમાં, ઘેડા પર અથવા પગે ચાલીને સધળાં પ્રણય્યાઓ માં નિરર્થક પહેરો ફરી રહ્યા હતા.

શહેરથી થોડક દુર આવેલા એક લોકેક્રનેામાં અમે પ્રવેશ કર્યેા. આગલા દિવસેએ એની અનેક જગ્યાઓમાં હું છુટ્ટરી થયેા હતા, બે કે ખરી રીતે બધારના માણસથી ખાસ પરવાના વીના ત્યાં ફરી શકાતું નથી. આફ્રીકનેા કેવી રીતે રહે છે એ બધારના માણસેા ન્યેવ એવું સત ધીરેા ઇચ્છતા નથી. પરંતુ આ દિવસે તેઓએ નીમળેા સખતાઇથી અચતમાં યુકવા હતા અને લોકેક્રનેાની ઉચી વાડની અંદર થઇ અમે હજુ થોડા ગમ્ને ઠેકાણે ડુર ગયા હજુ તેટલામાં કાર ની પાછલી ધારીમાંથી કાઇ અમારી

પાછળ પડેલું દેખાયું, જે યુરો પાળેા સાદાં પોશાકમાં એક મેટર સાઇકલ અને સાઇકલકારમાં આમારી પાછળ પડયા હતા. અમે ઉભા રહ્યા અને તેઓએ અમારી પાછળમાં આવી અમને પુછ્યું: તમે કોણુ છે? મેં કહ્યું: હું પરદેશથી આવેલો એક પત્ર કાર હું અને આવી રીતે બહેરે રસ્તાં પર મને ઉભો રાખવામાં આવ્યો તેને મારે આશ્ચર્ય દર્શાવ્યું. એક પોલીસ તકુષી ઉઘરેા: "શું તમને ખખર નથી કે આ નેડીવ લોકેક્રનેામાં તમારી હાબરી એક ગંબીર યુને છે?

કાળા પ્રત્યે પોલીસનું વર્તન

અભાર સુધી તે પોલીસે "સબવાન" વાપરી હતી પશુ અમારા આફ્રિકન મીત્રને બહેને તેનું વર્તન એક રાની કુતરા પ્રત્યેના વર્તન જેવું થઇ ગયું. તેની પાસે પાસ માંગેા, નશીબાનેયે તેની પાસે જ દતો. નહિ તો તેની સામે હજુ બીજે યુનેા મુકાત. દરમી બાનેમાં મ્હેં મારા પાસપોટ બતાવેા, જે કંઈક દમામથી તપાસવામાં આવ્યેા. બનાબ્નેમ છે કે તેા પાસપોટ" આ પોલીસ અચલદારે તેની ળંગમીમાં પહેલા જ બેધેા હશે! પછી અમને કહેવામાં આવ્યું કે આ ઘણી જ ગંબીર બાબત છે તેથી પાસપોટ" આ તમામને સારજન્ટ સમક્ષ ખડ કરવામાં આવ્યા. તેજો અમને કંઈક પુરાનુમાથી આવકાપેા. ફરીથી અમારા નામ કામ માંગવામાં આવ્યાં. તેના જવાબ અમે ઘણી જ અસંતોષકારક રીતે આપ્યા. માંડ લંડનનું શીરનાનું લખતાં તેને ઘણી બહેન પડી. કેટલા મેં માણે રહું છું એ પશુ મને પુછવા માં આવ્યું. મને એવું વિચિત્ર લાગ્યું કે અમે કહેવાનું રાન થઇ ગયું કે એ તેમાં જ્ય ંય તો માર દાદર ચડવાની તેને જર નહિ પડે. લક્ષ્ટમાં ત્યાં પહેાની શકારો. પરંતુ એ વખતે મરકરી કરવાનું દિલ નહોતું, તેથી હું શાંત રહ્યો. સારજન્ટે અમારી સામે ગંબીરપણે જ્નેઈ કહ્યું: તમે બહુ ગંબીર યુનેા કરેલો છે મારા વડા અમલદારને મારે ખખર પડતી પડશે. એ વ્યકિત બધાર પહેરાપર હતી અને વાપરલેસથી તેની કારમાં તેને ખખર નોકકવામાં આવી અને ભળમાં ફરવાના મ્હેં, આરીમાંથી સ્વાતંત્ર્ય દિન સામે નબર કરી પરંતુ અમારે મારે

તેા અંધનનેા દિન થઇ પડ્યો અને તેાપી તેાપી મેટડીમાં પુરાવામાં" આવ્યા. અરધી કલાકને મારે મારા સાથીઓથી હું ડુર થયેા. મારા અવાનને વીચાર કરતેા ટચેલી. રહ્યો હતો તેટલામાં બધાર ઓડીની અવાજ સંબળાયો. એક નહિ પશુ ચાર અમલદારો તેમાંથી ઉતવા. પોલીસને લાગ્યું કે હવે ખરા માણસો હાથ આપ્યા છે એક યુવાન જેને મારી પાસે આવી મને જેસવા કુકમ ક્યેા. સારજન્ટે મારેા પાસપોટ" બતાવ્યેા અને બંને વચ્ચે યુસપુસ થવા લાગી. નેબરની આંખો ચમકેા. આફ્રિકાન્સ જેવારથી તેજો મને પુછ્યું: "મ્હેા દેશમાં તમે કયાંથી આવ્યા? મ્હેા કહ્યું: વીમાનમાં. તેજો કહ્યું: "પશુ કયાંથી એ આમાં જન્મણ્યું નથી. સારજન્ટે ચાલી ગયેા હતા. પાછળ થી મને ખખર પડી કે તેના સાથીઓ ને તે કહેવા દોડી ગયા હતા કે મારેા પાસપોટ" ખોટી હતેા. તેનેા સુખી મારી તરફ ઘણી જ બેકમની નબર જ્નેઈ રહ્યો હતો. પરંતુ હું મરકાવદે દાખવ નડેાતેા થયેા એવું મેં રસદ બતાવી આપ્યું. મારાપર વધુ આરોપો મુકવા ની ઇતેબરીમાં સઉથ આફ્રીકાના ઇમીગ્રેશન ઓરીસરની રેખેપ વાળું પાનું જેવું તે મુકી ગયેા હતા.

આરોપો

પછી ઉજટ તપાસ ચાલી: "તમે લોકેક્રનેામાં કેમ દાખલ થયા? તમારા યુનાની ગંબીરતાનું તમને બાન છે તેને મળ્લેા છે કે તમારાપર ગંબીર યુનેા લાગુ પડી શકશે અને સખત ફંડની સજા થશે? અને 'નેડરી'ની સંગતમાં તમે શું કરી રહ્યા છે? એ જે છેડેા યુનેા તેા બીજા બધા યુનાની ટોચે ચેડી જનારે તેને લાગેા. મેં સમજળવવાને પ્રખત કર્યેા કે એક અખખારના પ્રતિનિધિને ગમે ત્યાં જવાની અને ગમે તે જ્નેવાની છુટ હોવા છે. અને વળી હું તોાંસનામ શું કરવાને હતાં? શું દુકલ શરૂ કરવાને હતાં? એક પરદેશી તરીકે આ દેશના સધળા ધારાઓથી હું શી રીતે વાકેઈ હોઇ શકું? અને એક પરદેશી બનેા પોલીસને આરોપો મુકવા તેા શું તમારે કયું છુપાવવાનું છે? આ વાતથી પોલીસને ખુખ યુરસેા અચ્ચેા અને મોલી ઉઘરેા: "મ્હેા બહુ હું સાંબળવા નથી માંગતા. પછી મ્હેા

નવરથી ભોલ્યાં? "તમે કેવી મોટી ભુલ કરી છે એ તેમ સમજતા જણાતા નથી."

આ દરમિયાન મારા ધ્યાન સાથી સ્ત્રીની અન્ન રથને તપાસ ચાલી રહી હતી. કાર તપાસવામાં આવી હતી, કારના ધણીએ સર્વ વોરન્ટની માગણી કરી એટલે તેને ધકો મારી અપમાન થી હટાવી દેવામાં આવ્યા. આફ્રિકન ને ફરી ફરીને પુછવામાં આવ્યું કે હું કોણ છું અને અહિ કેમ આવ્યો છું. અરથી કલાક સુધી તે બેઠાનીસભ્યના પોલીસ ખાતાના ચાર વડા અન્નર ઘરોને મોડાસ ખાતેની યજ્ઞ ગણ કે ત્યા તંબુ દિનમાંથી કઈક અસાધારણ કુટી નીચું છે. હું પોતે છુટી દશામાં યુક્તિમાં હતો. મારા "નેટીવ" સાથીનો પ્રશ્ન મેન્વરને સીધી વધારે ખુચી રહ્યો હતો. ફરી ફરીને તે એ પ્રશ્નપર આવ્યા કરતો હતો.

તેટલામાં મને વીચાર આવ્યો કે આગલાજ દીવસે પોલીસ ખાતાનો એક વડો અન્નરવાર દારૂપરના એક દરોડા વખતે મને સાથે લઈ ગયો હતો. તેનો લાભ લઈ મેં આ મેન્વરને કહ્યું: એ આશ્ચર્યજનક નથી કે હવે આજ વેળા દિવસે તમારાજ વડાએ મને પોતાની સાથે લઈ જવાની ભવનનસાઈ પતાવી હતી, ભયારે તમારા તરફથી આવી વર્તણૂક પામી રહ્યો છું? અને તે શા કારણે? લોકશાસનમાં ભ્યાં નહિ જવું નોંધ્યે ભ્યાં થોડા ડગલાં વધારે આવ્યો ગયો તે કારણે? આની અસર મેન્વર સાથેય પર ચમત્કારીક થવા લાગી. મેં ચાલુ રાખ્યું: "તમે મારી સ્થિતિમાં યુક્તિઓ તો મારી શી દશા કરી રહ્યા છે તેનું તમને ભાન થાય. અને હું તો એક પરદેશી પરકાર છું. મારાથી થયેલા અપરાધ પણ પીકકુલ નહયો નથી?" તેનો ડીમાક પહલાવા લાગ્યો. મારી છત થવા લાગી.

મેં તેને સૂચવ્યું કે હું કોણ છું એ તેણે તેના વડાને પુછી જોયું નોંધ્યું. તે નરમ પડી ગયો અને કહ્યું: "પણ એ તો હમણાજ અહિ હતા. હવે તે પહોરપર છે. તેમને હું શી રીતે મળી શકું?"

મે તેને વાચરલેસથી ખપ્પર કરવાનો સંધિ અને સરળ માર્ગ સૂઝાડ્યો. તે દુરતજ બહાર ગયો. ત્રણ મીનીટ બાદ હસતા વડાને સારજન્ટ દાખલ થયો અને મારો પાસપોર્ટ પાછો આપ્યો. વાતાવરણ બદલાઈ ગયું.

"મારો દેશ તમને ક્યા ગમે છે?" તેણે પુછ્યું. મે કહ્યું: "તમારો મુલાકાત થયા બાદ તો બહુ ઓછો જ તો." એ અવિનયનો પ્રત્યુત્તર અડખડાટ હતો પડીને આપવામાં આવ્યો.

એક ઘણુ બાદ મેન્વર પધાર્યો. તેની અને તેના વડા વચ્ચે શું વાટાઘાટ યજ્ઞ હતો એ તો મારા જણવામાં કદી નહિ આવે. તે છુપ્ય મારી માગવા લાગ્યો. "આ કમનસીબ બનાવથી મારા દેશને વિષે રસ તમને ખરાબ હાપ પડી હોય?" (ભણું) અહં તેના વડા અન્નરવારને એજ જિંતા થતી હતી. પછી હુઆમથી કહેતો હોય તેમ આંગળી કરી કહેવા લાગ્યો: "પણ તમે યુને કયો હતો એ તો તમારે કહીવ કરવું જ પડશે!"

મેં તેને પુછ્યું: મારા સાથીઓનું શું થયું? તેમને છોડવામાં આવ્યા છે કે નહિ?"

તેઓની હાજરીમાંજ તેમણે કહ્યું: "એકાક, બેકાક."

"આ ચમત્કારિક પરિવર્તનથી તેઓ પણ તણુખ થયા. વધુ ક્ષમાયા ચનાઓ વચ્ચે અમે હરત યુનન કહ્યું. મારા સુરોપીયન સાથીના પણ તેણે હાથ મીસાવ્યા આફ્રિકન સામે તો જેવાનું જ શું હોય.

બીજાએ એકત્ર થવાનું છે. ગ્રુપ એરીયા એકટને યુનીયનના હોદીઓ મંબીર માંતાની દ્રષ્ટિએ નીહાળે છે. જે રીતે તે પાકીંગન્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો એ ભ્યાં શકોને માટે કશું રચાન રહેતું નથી કે, તેને સુખ્ય હેતુ હોદીઓને આશ્રી રીતે પાલમણ કરવાનો છે, જેથી નેશનલીસ્ટ સરકાર તેઓને આ દેશમાં થી કાઢી મુકવાની પોતાની નીતી પણ સ્વિકારવાના નથી અને તેને દસ્તાથી સામનો કરશે.

હિંદ સરકારે આ કામદાના સંબંધ માં લીધેલાં પગલાંને માટે એકેક્યુટીવ સંતોષ દર્શાવે છે અને ખાતરી રાખે છે કે સાઉથ આફ્રિકાના હોદીઓનો સવાલ

આવતા સપ્ટેમ્બરમાં ભયારે ફરી યુનાઇટેડ નેશનસની સભા સમક્ષ આવશે ભયારે સઘળા લોકશાહી દેશો ધલાવદા પશુના અમારા વાજબી વિરાધને સહાયુક્તિ આપશે અને સાઉથ આફ્રિકાના હોદીઓ પ્રત્યે યુનાઇટેડ નેશનસ ના ખતરીતા અને માનવ હકોના સંરક્ષણે રાષ્ટ્રિય દરાવાણસાર વર્તણૂક બતાવવામાં આવે તેને માટે અસરકારક પગલાં લેશે. સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કેંગ્રેસની એકેક્યુટીવે સપ્ટેમ્બર તા ૧૫, ૧૬ અને ૧૭ મીના બેઠાનીસ બજામાં કોન્ફરન્સ ખોલાવવા દરાવ કર્યો છે. એ પ્રસંગે સઘળા પ્રાંતના લેગીસલેટીવ ગ્રુપ એરીયા એકટ તેમજ ધલાવદાપશુના અન્ન કામદાઓને ફરી વીચાર કરશે અને કષ રીત તેનો સામનો કરવા તેને માટે માર્ગો યોજશે.

અષ્ટપુત્રા (સંશોધની મહેતા)

અષ્ટપુત્રામાં લગ્નવિધિ પુરા થતાં કન્વાને "અષ્ટપુત્રા સૌભાગ્યવતી બન" એવા આશીર્વાદ આપવામાં આવે છે. જે વખાનામાં એ આશીર્વાદવચનો ઘડામાં દરો તે વખતે આજ પુત્રની માતા થતું એ બહુ મોટું ભાગ્ય ગણાતું હશે. પુત્રો વન કમાઈ કુટુંબની આવકમાં ઉમેરો કરે, તેમજ દેશના વીલા, ઉદ્યોગ, ખેતી, વેપાર એ સર્વના પ્રચાર માટે વરતી વધારનારી પણ એ વખતે છુપ્ય જરૂર હતી. એટલે મોટાં કુટુંબ હોય એ વ્યક્તિ અને દેશ બંનેના લાભમાં હતું.

એટલે અભયારે તો "અષ્ટપુત્રા ભવ" કહેવું તે આશીર્વાદ નહિ પણ ચાપ જ કહેવાય. વરતીને આનીવંરિત વધારો રાખ્યે અને પ્રજા બંનેને મોટી શુલ્કવધુમાં મુકી રહ્યો છે. ખરેખર બહુ જ આશ્ચર્યની વાત છે કે આવે વખતે, વર્તમાનપત્રોમાં ચાલેલા લેવાલ મુજબ, મધ્યરથ આરોગ્ય પ્રધાન શીમતી રાજકુમારી અચૂતકૌરે સંતતિનીયમના ના સીલકોની ઝાટકણી કાઢી તેની અને કહ્યું હતું કે, "હું તો કુટુંબરક્ષિમાં માતું છું" અન્ન વચ્ચ, ધર, શીશુ, એ સર્વથી વચિત રહેનારી વરતીને વધારો કરવામાં આપણુ આરોગ્ય પ્રધાન માને છે?

વળી આ માત્ર આર્થિક સવાલ નથી. આરોગ્યપ્રધાનને ખપ્પર જ હશે કે આપણુ દેશમાં દર કલાકે વીસ જોડા પ્રસુતિમાં મરણ પામે છે; અને બાળકોનું મરણપ્રમાણ પણ બંધકા એવી અનેક વસ્તુઓ એકટી થાય ભયારે એ અનાજ પેટમાં પહોંચી શકે છે. અને એ ચીને કેટલી મોંઘી છે તે સ્ત્રીઓને સમજાવવા જવું પડે એમ નથી. સો કોઈ રાતદિવસ એ વધારાની શી કરમાં જ હોય છે. કુષ કળ વીરે આરોગ્યની દૈન્યે જરૂરી ગણાતી વસ્તુઓનું તે પ્રજના મોટા ભાગને જ સાંભળવાનું હોય છે.

વળી જે બાળકો છે તેમના શીશુ તે સવાલ પણ કાંઈ જવેતેવો નથી એક જમાના પહેલાં ચાર બાળકો નું જેટલું શાળાખર્ચ હતું તેટલું કદાચ તેથી પણ વધારે આવે એક બાળકનું ખર્ચ આવે છે. આથી બાળકોને કેમ બચાવવા એ સમ્પ્રસ વર્ગ માટે તો મદદા કપરો સવાલ છે.

સા. આ. ઇન્ડિઅન કેંગ્રેસ

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કેંગ્રેસની એકેક્યુટીવની મેટીંગ ગયા અઠવાડીયામાં ડરબનમાં મળી હતી. હાલની રાજકીય પરિસ્થિતિની સંપૂર્ણ ચર્ચા કરી બાદ એક નીવેદન બહાર પાડી તેણે જણાવ્યું છે કે: સા. આ. ઇ. કેંગ્રેસની એકેક્યુટીવ અધાન સરકારની ધલાવદાપશુની નીતીને સંદર્ભ તરિક્ષ કરે છે અને જણાવે છે કે એ નીતીને દીર્ઘદ્રષ્ટિથી જોનારા સઘળા ગેરા તેમજ બીન-ગેરા લોકો દાનનીતી ગણે છે. જેને યુનીયનના હોદીઓ કદી પણ સ્વિકારવાના નથી. એકેક્યુટીવનો એવો મત છે કે પાકીંગન્ટે પસાર કરેલા ધલાવદાપશુ ના કામદારી આ દેશમાં બની બતી વચ્ચેનો સંબંધ વધારે બખડી અને

કુનીયાની લોકશાહી સરકારો અને પ્રજાઓમાં આ દેવાની સરકાર વધારે અજબામણી થશે. અત પાકીંગન્ટની એકેકેમાં નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી સાઉથ આફ્રિકાના લોકોના ચાલુ હકોપર વધુ પ્રકારો થયા છે. સમગ્ર હોદી કેમને અમારી નમ્ર વીનવિ છે કે આ પ્રસંગે તેઓ એ કદી નહિ હતા તેવા સંગઠિત થવાનું છે અને પોતાના ચાલુ હકો અને નાગરિકી તરીકેની છુટો માટે લોકશાહી સીલકોમાં માનનારા સઘળા લોકો સાથે અને ખાસ કરી પીડાએલા પોતાના બીન-ગેરા યજ્ઞો સાથે જોડાઈ સમાન લકીત ચલાવવાની છે. સાઉથ આફ્રિકામાં આપણુદ સત્તાનો સામનો કરવાને સઘળાં લોકશાહી

વચ્ચેનો સંબંધ વધારે બખડી અને

પ્રમાણ અનુવી નેમ ખીમારી પોતા ની મેળે આપતી નથી. તેનું કઈકે પશુ કારણ હોય છે. એ કારણ દુર કરવાની આપણે કાળજી રાખીએ તો ધણી જીમારી અટકાવી શકીએ.

નાદુરસ્ત તખીયતનું એક યુગ્મ્ય કારણ કબજીયાત છે. એવા ધણા લોકો છે કે જેઓને કબજીયાત હોય છે છતાં તેની ખબર હોતી નથી અને તેનો વીચારે યતો નથી.

એક કાગળની થેલીમાં કચરો ભરી તે કાંઈ પોતાના ગળવામાં નહિ રાખે. છતાં પોતાની હોળીમાં દીવસો સુધી તેઓ કચરા ભરી રાખશે. પછી તેઓની તખીયત કેમ સારી નથી તેની તેઓને તાજુબી થાય છે.

હોળી શરીરનો કચરો અને યાગ સાફ કરવાનું કામ કરે છે. જો તે સાફ ન રહે તો તકલીફ ઉભી થાય. આપણે યુલો સળગાવીએ ત્યારે વખતોવખત તેમાંથી રાખ કાઢી નાખવી પડે છે તદ્દિ તો રાખથી યુલો કંધાઇ નેમ અને બરોબર સળગે નહિ. તેમાં ધારતેલ કે મીઠુ નાખવાથી તે સળગશે ખરો પશુ થોડી વારને માટે. યુગ્મ્ય જરૂર રાખ દુર કરવાની હોય છે. આ એક સાધારણ અકલ્પની વાત છે.

એજ નીયમ શરીરને વીપે લાય પડે છે. આપણે તેમાંથી કચરારૂપી રાખ નીચળીત અને વખતોવખત કાઢી નાખવી પડે છે. હકીકતમાં જેટલી વાર આપણે શરીરમાં જોરાક નાખીએ છીએ તેટલી વાર આપણી હોળીમાંથી મળ દુર થવો જોઈએ. તેમ કરવાને આપણા શરીરને આપણે જલદી કેળવી શકીએ છીએ. ખરી રીતે શરીરની એ કુદરતી ખાસતીયત જ; પરંતુ ખ્યાન ટેવા અને યુખાંખે લીધે આપણી સારી ટેવા છુટી મઇ છે અને ખ્યાન ટેવા પડી ગઇ છે.

આપણા મ્હોડામાં આપણે જોરાક નાખીએ છીએ કે દુરત જ પાચનના સધળા અવધવે કામ કરતા થાય છે. અને મગજ આપણી હોળીને માગ કરવા સંદેશો મોકલે છે. આથી જોરાક લીધા પછી થોડીવારે મળત્યાગ કરવા નેનું સાઈં ગણાય. આ જો નીચળીત કરવામાં આવે તો હોળી પોતાની ફરજ અનલવતાં ટેવાઇ જશે અને કબજીયાતની દવા લેવાની જરૂર પડવા વીના વગર તકલીફ દુર યઇ જશે.

કુદરતી ઉપચાર

લોખેક રોમર્ટ લોરેન્સ મેકડીબીન (૨)

અલખત એટલજ કરવાથી ખસ નથી થતું. પરંતુ એ ધણી અગત્યની વસ્તુ છે. એ ઉપરાંત આપણે ખરી જાનતો જોરાક લેવો જોઈએ અને પ્રવાહી પદાર્થ પીવો જોઈએ કે જેથી હોળીને રોગ પ્રમાણમાં જશે તેમજ બીનાશ મળે. ધણા લોકો પુરત પાણી નહિ પીતા લેવાથી તેઓને કબજીયાત રહે છે. અકુદરતી રીતે સાફ થયેલી વસ્તુઓને લોકો વધારે સારી ગણે છે એ યુખાંખ છે.

શાહિન (યુલીની) રોડીને બદલે તેઓ મેંદાની રોડી, કાળાશ પડતી ખાંડને બદલે સફેદ ખાંડ, હાથે હડેલા ચોખાને બદલે સાફ થયેલા ચોખા તેઓ માંગે છે, જ્યારે ખરી રીતે યુલાની રોડી, હાથે હડેલા ચોખા વધારે સ્વાદ વાળા અને વધારે શુષ્કારી હોય છે.

મેંદા, સફેદ રોડી અને સફેદ ચોખામાં સ્વાદ સીવાય બાગેજ જીવંત કશું હોય છે. ખઈં સત્ત તેમાં થી ચાલું ગળું હોય છે. તેમાંથી રંધાએથી જોરાક મેરસાદ હોય છે. એથી લોકોને તેને સ્વાદિષ્ઠ અનાવવાને તેમાં મસાલા નાખવા પડે છે. પરંતુ એથી એ સાફ થયેલી વસ્તુઓના શુષ્કમાં વધારો થતો નથી. તેને બદલે તે ખોટી જીખ લગાડે છે અને પેટ અને હોળીના કામગી બાગને તે ધજન કરે છે.

વળી સૌ જાણે છે તેમ સફેદ લોટ થી વસ્તુઓ મોંટાડવાને સારી લાય બની શકે છે. બસકે આપણે ખાઇએ ત્યારે આપણા દાંતે પશુ તે મ્હોટે છે. તે પછી સફેદ રોડી અને સફેદ લોટ કબજીયાત કરે તેમાં થી નવાઇ? યુલાની રોડી અથવા કોઇ પશુ જાનતો આપણે દાણો જોરાક તરીકે વધારે શુષ્કારી હોય છે. અને હોળી સાફ રાખવાને તેમાં જરૂરી તેવો રહેવાં હોય છે. યુલાની રોડી, હાથના હડેલા ચોખા, યુલાવાળો લોટ વધારે પુષ્ટિકારક હોય છે. અને ખાવાને માટે સારા પશુ છે—સીનાયકે શૈભીતી વસ્તુઓથી જેઓની સ્વાદિષ્ઠ અગડી થયેલી હોય.

જેઓ માંસ, ઘી, અથવા સુકાં વાદ કે મોકલેટ, જે કહેવાતી પુષ્ટી કારક વસ્તુઓ મળાય છે તે જો લાંબો વખત હોળીમાં પડી રહે તો જેર બની જાય છે. સળગા માંસાહારી પ્રાણી એ, કુતરા, ખીલાડી, સીંક વીગેરેની હોળી ન્હાની હોય છે એટલે તેની પુષ્ટિકારક વસ્તુઓ તેઓની હોળીમાં લાંબો વખત રહેતી નથી. તેનું કારણ શું?

કુતરા કે ખીલાડીના મળને થોડા કે માપ, જે સાકાહારી પ્રાણીઓ છે અને લાંબી હોળી છે તેઓના મળની સાથે સરખાવી જુઓ. તુરતજ જોરાકી કે કુતરા, ખીલાડીના મળમાં એટલી દુર્ગંધ હશે કે તેઓ તુરતજ તેને માટીથી ઢાંકી દેશે.

આ દુર્ગંધનું કારણ એ છે કે વધારે પડતી વસ્તુઓ હોળીમાં જેર બની જાય છે. એ જેર જો તેઓની હોળીમાં લાંબો વખત પડી રહે તો તે શરીરમાં ફેલાય છે. આ રોગનું મોઢું કારણ છે.

જેઓ રોગ કરે છે એ યુખાંખ બરેલી વાતોથી બરમાશે. નહિ. જો જોરુઓ રોગ ઉત્પન્ન કરતાં હોય તો રોગ શ્રેટે ત્યારે અધાજ કેમ ખીમાર નથી પડતા? શીતળા કે પોલીયો ઓળી કે ડીપ્થેરીયા કે ઇન્ફ્લુએન્ઝા કેટલાકનેજ કેમ થાય છે?

તેનું કારણ એ છે કે જોરુઓ જ્યાં તેઓને જોરાક મળતો હોય ત્યાં જીવી શકે છે. માખીઓ મંદકામલ વધી શકશે. મજૂર સ્થીર પાણી હરી ત્યાંજ પેદા થશે. એજ રીતે રોગના જોરુઓને શરીરના ભોંડીમાં પેદા થવાને ગંદકી જોરો.

જેની હોળી ગેંદી હશે અને લોકોની નાડીઓ હોળીમાંથી પેદા થયેલા જેરથી બરેલી હશે સાં રોગના જોરુઓને પેદા થવાનું સ્થાન મળશે. પરંતુ જેની હોળી કચરત કરવાથી સાફ રહેતી હશે અને લોકોની નાડીઓ ચોખી હશે તેને રોગના જોરુઓથી કશું ડરવાપણું નહિ હોય. તેના શરીરમાં વાદ જોરુ ને પેદા થવાની તકજ નહિ મળે અને

તેથી તે તંદુરસ્ત રહેશે અને રોગનો સામનો કરી શકશે.

કબજીયાત અટકાવવાના ઇલાજો

(૧) પાચનને નીચળીત જવું.

(૨) હાજતને દબાવવાનો કડી પ્રખલ નહિ કરવો; જ્યારે હાજત થાય ત્યારે

દુરતજ હોળી સાફ કરી નાખવી.

(૩) સ્વચ્છ પાણી પુષ્ટકળ પીવું; સવારના ઉઠતાંની સાથેજ એક પ્યાલો

હડું પાણી પી જવું.

(૪) પુરના પ્રમાણમાં સારો જોરાક લેવો. દાખલા તરીકે ખમજીલા કાચા માજર, કામી ખમજીલી કોખી, તાગ્ માજર, યુલાવાળી રોડી, હાથના હડેલા ચોખા, આખા મકાઇ, છાલ સાથે પટાકા, વીગેર.

(૫) સફેદ રોડી, સફેદ લોટ, સફેદ ખાંડ, સફેદ મકાઇના લોટ, સફેદ ચોખાને ત્યાગ કરવો.

(૬) મીઠા, ઈંડાં, સુકા ખીનીસ અને બીજાં જોરાક બહુ પ્રમાણમાં ખાવો નહિ સીવાય કે જેઓ અહારની સખત મજુરુવી કામ કરતા હોય.

(૭) માંસ, મીઠાઇ, મોકલેટ, કોઠો કે બારે જોરાક ખાવામાં આવે તો જાહજ થોડા ખાવા.

(૮) મીઠાઇજીને બદલે જળ ખાવું; તેને ખર્ચ મીઠાઇ કરતાં વધારે નથી થતો અને આરોગ્યને માટે વધારે સારાં છે.

(૯) બહુ મીઠું નહિ ખાવું. વધારે પ્રમાણમાં મીઠું ખાનારાઓને બહુ કબજીયાત હોય છે.

(૧૦) આનંદી રડો અને ખુબ હસો—કચરથી હોળીને મર્દન થાય છે, આમાં શરીરને સુસ્તી મળે છે અને જીવન તમારે પોતાને માટે તેમજ જેમના સહવાસમાં આવે તેમને માટે સુખમ થાય છે.

“નિદાપ”

ત’ગી: મહેન્દ્ર ગેધાણી
આ માસિકમાં ફેર પરદેશના અનેક ઊપાઓમાંથી તારવેલે સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું સુસ્તેક અને છે તેવાઓ માટે આ માસિક રસ બરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.
૨/૩ માં પોરેજ સાથે અમારી ઝોશીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG.
PHOENIX.

કન્ટ્રીનાં આહકો:—

સાહીઓ ધલાદી, સર્વ વસ્તુઓ કાંધાયત બાવે. કંધાર, કરીયાણુ, દેશી ઘર-જમ્બુ દવાઓ, હવન-પુગ તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીવાતો-દેશી લુગડાં, બનારસી એકેસ: ૧૧૦ વિકેટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા મહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— ખરી-મસાલો, કંધાર, કરીયાણુ, દેશી ઘર-જમ્બુ દવાઓ, હવન-પુગ તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીવાતો-દેશી લુગડાં, બનારસી આહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્દાલેખ છે.” ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ ડુકાન:—
પરજી નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

કસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક

કસ્તુરબા ગાંધી રાષ્ટ્રિય સ્મારક ટ્રસ્ટ માટે ૧૯૪૯ ના અંત સુધીમાં કુલ રૂ. ૧ કરોડ અને ૩૦ લાખની રકમ એકઠી થઇ હતી એમ સ્મારક દરમિયાન દૂરદીક્ષાની મુશ્કેળ ખાતે શ્રી. જી. વી. માનવકરના પ્રયુજ્જવલ મહેલી બેંકમાં સ્મારક કાળાના હિસાબને મંજૂરી અપાયા બાદ જાણવાયું હતું. રૂ. ૧૭ લાખ અને ૩૭ હજારની રકમ સ્મારક નીધી પરના અભાગમાંથી મળી હતી. કસ્તુરબા ગાંધીના સ્મારક ટ્રસ્ટ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

નીધીની રકમમાંથી અત્યાર સુધીમાં રૂ. ૨૦,૩૦,૪૮૫ જેટલી રકમ વીવિધ યોજનાઓ પાછળ ખર્ચવામાં જાણીયા મુજબ વર્ષ દરમિયાન કુલ રૂ. ૬,૭૦,૦૩૪ નો ખર્ચ કરાયો હતો. દૂરદીક્ષા ના અહેવાલ અનુસાર ૧૯૪૬ થી ૧૯૪૯ ના ત્રણ વર્ષ દરમિયાન દૂરદે ૪૭૪ આમસેવીકાઓ, ૪૮ બાલકાની અને છુનીવાદી તાલીમના શિક્ષણે ૯૨ પાયાની કેળવણીના શિક્ષણે, ૬૭ પરિવારીકાઓ અને બીજા પ્રકારના ૨૧ કાર્યકરોને તાલીમ મળી હતી. વર્ષના અંતે ૧૫ આમસેવીકા અને ૬ 'ગૃહ વાહકરી' તાલીમ માટેની સંસ્થાઓમાં ૪૪૫ બાળકો કાર્યકરો તાલીમ સંપાદન કરી રહી હતી.

આમનીસતારોમાં છુનીવાદી તાલીમ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, સહાય કામ, ખાદી અને ટ્રાન્સમીગ્રાફના કાર્ય માટે ૨૦૭ જેટલા કેન્દ્રો હતા. દૂરદેના સંચાલન હેઠળ ૫૫ પ્રવૃત્તિ અને ગાલ કલ્યાણ કેન્દ્રો અને ૩૨૮ દવાખાનાંઓ ચાલતાં હતાં. વળી ૩૦ પચારી સહિતની એક રકત-પિત રાહત હોસ્પિટલ પણ ચલાવવામાં આવી હતી.

આ કાર્યકરોને સર્વોગ્રી આમ કાર્ય ના તાલીમ આપવાના હેતુથી આજની બેંકમાં દૂરદે, ઇદાર નજીક કસ્તુરબા આમ નામે એક અધ્યયન તાલીમ સંસ્થા શરૂ કરવાનો નીર્ણય કર્યો હતો. કેન્દ્ર પાછળ આવતા ૬ માસમાં શરૂ લાખની રકમ ખર્ચવામાં આવે એવી ધારણા છે. કેન્દ્રનું વડું મથક ઇદાર ખાતે વહેલી તકે ખસેડવાનો નીર્ણય પણ લેવાયો હતો. ૧૯૫૦ ની દૂરદે કાર્યાભારી સમીતી માટે શીતેના સભ્યો ને સુટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી. કૃષ્ણદાસ જાજી, લેડી પ્રમીલા દાકરશી, શ્રીમતી ગોશામીબેન કેટન, શ્રી. દેવદાસ ગાંધી, શ્રીમતી આરા દેવી આર્ચ નાયકમ, શ્રી. શાંતિકુમાર એન. મોરારજી, શ્રીમતી સુશીલા પૈ, ડૉ. ઝાકીર હુસેન અને શ્રી. ઘક્ષમી નારાયણ.

પરચુરુષુ

—હાઈ આવતા વર્ષ દરમિયાન એક લાખ ટન ખાંડ આયાત કરવા વીચારી રહ્યું છે. —મો. આઝાદે સંકુચિતતા દુર કરે તેવી કેળવણી આપવા શીક્ષકોની એક પરિષદ સમક્ષ કર્યું હતું. —શ્રીમતી સુચેતા કૃપલાની કાનપુરના ખીન હરીક કોંગ્રેસ પ્રતીનીધી સુટાયા છે. —ગોલા વીદેશી બેડીને તોડી નાખી હાઈ સાથે બળી જવાના વીચાર પર આવ્યું હોવાનું જાણવાય છે. —દરિદ્રપુષ્ટ મેહતાબ કે જેઓ હાલ નવા પ્રધાન તરીકે નીમવા છે તેમજે કોંગ્રેસને સુચના કરી છે કે પ્રધાનોને હાર તોરના અને ગેળાવડાઓ બરવાનું બંધ કરો. —કચ્છ તથા સૌરાષ્ટ્રમાં અતી વૃદ્ધિ ને લઈ ધણ નુકશાન થવા પામ્યું છે. કહેવાય છે કે ૨૫ વર્ષ પહેલાં આવી અતિવૃદ્ધિ થઈ હતી. —મુંબઈ યુનીવર્સિટીએ બી. એ. ના અભ્યાસક્રમમાં હાંદી લખલ કરેલ છે અને હવે એમ. એ. નો અભ્યાસક્રમ પણ તે લખલ કરવાનો વીચાર ચાલે છે. —મુંબઈમાં હુખી રીતે રહેવા બંધીકરી ની ૧૨ મોટેલી રેલનગરમાં સંતાડીને

લાવતા એમ્પાયર સ્પાર્ટન નામની સ્ટીમરના ત્રણ બ્રીટીશ બ્લાસીઓને પોલીસે મુદ્દામાલ સાથે પકડતાં કોર્ટે દેરકને ત્રણ-ત્રણ મહીનાની કેદ અને સાર્ડીપાચસે રૂપિયા દંડની સજા કરી છે.

અખરપરો

યુવક મંડળ (પોર્ટ ઇલીઝાબેથ) પોર્ટ એલીઝાબેથ યુવક મંડળની વાર્ષિક બરવલ સભા સ્વીચાર તા. ૧૬-૭-૧૯૫૦ ના રોજ શક્તિય યુવરાતી સભાગૃહમાં શ્રી. જી.બી.દાસ તલાટીના પ્રયુજ્જવલ હેઠળ મળી હતી.

અખરપરોના બાદ મંત્રી તરફથી ગતવર્ષના કાર્યનો હેવાલ તેમજ કોપાધ્યક્ષ તરફથી આવકબંધકનો હિસાબ અને લાયબ્રેરીયન તરફથી પુસ્તકાલયનો હેવાલ ચર્ચા સર્વાંત મતે પસાર થયેલું હતા. બાદ નવા કાર્યવાહકોની નીચે પ્રમાણે ચુરુણી યજ્ઞ હતી. પ્રમુખ: ઉત્તમલાલ અધ્યાપક, મંત્રી: ઇશ્વરલાલ બારેલા, કોપાધ્યક્ષ: રમેશચંદ્ર બાણુભાઈ, ઓડીટર: ઘેલાભાઈ રાજુભાઈ, કમીટી ના સભ્યો: નગીનભાઈ આમલી અને ઘેલુભાઈ રાજુભાઈ.

મરણ

ડંડીના જુના અને જાણીતા વતની દેવશી અંબવલ સોનીનું છુધવાર તા. ૩ જુના ૧૫ વર્ષની વયે કાઠ જેલીપર થી અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ ૪૫ વર્ષથી ડંડીમાં હતા. પોતાના ખીલનસાર સ્વભાવથી સ્વર્ગસ્થ જેઓના સમાજમાં આવ્યા હતા તેઓ સંઘના મો પ્રિય થઈ પડ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા, ચાર પુત્રો અને આઠ પુત્રીઓને અને બહેનોનાં કેટલાંકને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયા બીજે દિવસે રીવર સાઇડમાં લેડીસગીઘના જાણીતા શ્રી. વીઠ્ઠલાઈ લાલા તરફથી કરવામાં આવી હતી જેમાં સ્થાનિક તેમજ બહારથી આવેલા બાઈઓની મોટી સંખ્યા એ હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થના અસ્થિ તેમના ત્રણ પુત્રો તરફથી બહેડી રીવરમાં પધરાવવામાં આવ્યાં હતાં.

આભાર

જરખના શ્રીકૃત અને શ્રીમતી એલ. બી. પટેલ પોતાની ટીકરી બેન સરસ્વતીના જીવનના બાઈ રામદાસ સાથે કેંક યુદ્ધ પર વર્ષ હતાં તે પ્રસંગે જે બાઈઓ તથા બહેનોએ જાતે હાજરી આપી નવદર્પતને આશીર્વાદ આપ્યા હતા તેમજ જેઓ એ તાર તથા પત્રોદારા જીમ સંદેશાઓ મકલ્યા હતા તેઓ સર્વોત્તે તેમજ જે બાઈ બહેનોએ જનવિધિયું કાર્ય સફળતાથી પર પાડવામાં મદદ આપી હતી તેઓ સર્વોત્તે આ પત્રદારા હાઈકે આભાર માને છે.

જરા હસો!

આવાધીશ: તે એકલાએ આ ચોરી કરી ખરે? ચોર: આ જમાનામાં હવે ઠોઠના પર વીચાર મુકી મકામ એવું રહ્યું છે જ કયાં?

માહીકે કોષમાં આવી જઈ નોકરને કહ્યું: "શું તું મને એટલો બેનકશ સમજે છે?" નોકર: "ના શેક, હું તે શી રીતે કહું? હું તો હજી કાલે જ આવ્યો છું."

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના છનીદાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો છતીદાસ જે બાઈમાં લેટની છમત. ૧-૩-૦ જીવન પરોઢ શ્રી. પ્રજ્ઞાસ. ગાંધીએ શ્રી. ટી.કે. આશ્રમ ના કેટલોક છતીદાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમિયાન બનેલો આલેખ્યો છે.

શી ૧૧

શ્રી. સુરત હિંદુ એસોસીએશન વાર્ષિક બહેર સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક બહેર સભા સ્વીચાર તા. ૧૩ ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હેલામાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અંગે બરાશે:—

- (૧) મીનીટસ (૨) મંત્રીનો આહેવાલ (૩) ખબનચીનો હિસાબ (૪) સુટણી (૫) પરચુરુષુ. સર્વે સભ્યોને વખતસર પધારવા આઝ હબરી વિનંતી છે.

નારજુહાસ ઇયાજી પ્રમુખ નારજુલાઈ પુરાલાભાઈ ભાગુભાઈ પરજુલાઈ મંત્રીઓ

રીપબ્લીક નંબર

અમરો તા. ૨૬-૧-૫૦ ના બહાર પડેલો બારત રીપબ્લીક નંબર અનેક સંદેશાઓ, ફેરાઓ, ઘેણો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી બરપુર છે કીમત રૂ/૩ પોરોજ સાથે

Indian Opinion. P. Bag, Phoenix.

આહ્વાલ બારત

ચિત્ર આલયમ ૭ ૬ અજનાત કલા મંડપ ચિત્ર આલયમ ૫ ૬ સુદર ચીત્ર સંગ્રહ તમારા ધરને ચિત્રોથી શુષ્કારો હાઈ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦ ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના ૫ ૦

c/o 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix.

નોઈએ છે

આમકા કામ અને વણાટ કામ જાણના ભાઈએ નીચલે. ઠેકાણું મળતું ચા લખવું. એજર

Phoenix Settlement, c/o Indian Opinion P. Bag, PHOENIX.

મહા ભારતના પાત્રો ૧૨ પુસ્તકોનો ભેદ ૧ ૫ ૦

બાળ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ વર્ષીયોને સેટ ૩૦૫૫ સરહદ ૨ ૦

આમાં પાંચ છત્રીદાસીક મહાન ૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

નૌના વર્ષીયો છે. કિંમત ૧૩/- કિંમત પા. ૧-૦-૦

બાલ સમાયજ્ય ૪ ૦ ૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

ફેલ બાઈની સદ્દી ૨ ૧ કિંમત પા. ૧-૫-૦

શિશુમંથાવલી કિંમત પા. ૧-૫-૦

સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકો ૧૧ ૧ ૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે સેટ બીજાની ૧૫ ૦ આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ કિંમત ૧૪/-

કીશોર મંથાવલી કિંમત ૧૪/-

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓના લીલી ૫ ૧ સેટની ૧૪ ૧ વીજ ૫ ૧ બાણ ૫ ૩

પ્રસપના પાત્રો ગદ્યો આળકોને બાંધવ ૧ ૦ ઈન્દીરાને પત્રો (નિહર) ૫ ૧ બાળવતીવળી ૩ ૦

બાળકોને માટે રમુજ પુસ્તક કોમલ ૨ ૦ ઘપટી યુગ ૨ ૦

સાંત પળેખા ૨ ૧ અલુચની વાતો ૩ ૦

સોશરોસની સફર ૪ ૦ જ્ઞાન ગોષ્ઠી ૨ ૦

યુદ્ધનો ખાદશાહ ૫ ૩ કાલિદાસ ૫ ૧

જુદ અને કેલકી ૫ ૬ ખલનાની શોધમાં ૪ ૦

કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬

ભાગવત કથાઓ ૩ ૬ Obtainable From:

ગરિબ રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં 'Indian Opinion' પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો P. Bag, Phoenix, Natal. છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma-Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય ૩ ૦ યોગ વાસિષ્ઠ ૧૦ ૦

પરમ્હમા ૫ ૩ રામનામ ગાંધીજી ૨ ૦

આર્મ ધર્મ નીતિનાર ૨ ૦ શુદ્ધ લીલા ૧ ૬

મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી) ૧ ૦ સુદામા ચરીત ૨ ૦

જીવજી નિરિક્ષણ ૫ ૬ ધર્મશાસ્ત્ર કુશલેને ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખકું છે. ૧ ૫ ૦

ભગવાન યુધ્ધ ૫ ૩

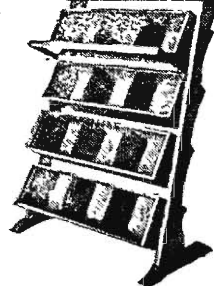
હજીરત મહમદ

ઈસ્લામ ધર્મ ઉપર અનવાણીવાદ ૧ ૦

સંત દેવીદાસ ૨ ૬

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

"ગોલ્ડ મેડલ" કલાલીટી

દાહ-કલાસ
ડીરપ્લે કહિ-ટરો
અને શો ડેસીસ
રીકીજરર કહિ-ટરો
વેલ યુનીટસ, ડીરપ્લે શીટીંગ્સ,
પ્રીસ કાપરસ વિ. વિ.
નવાં સચિત ઇલેવેગ માગાવો.

એસ્ટ્રોસીએટ્સ શોપફીલ્ડર્સ લીખોટલ

નંબી સાવે એસ્ટેબલિશ્મન્ટ શોપફીલ્ડર્સ, (સામરેડ, સા. આ. શોપફીલ્ડર્સ, લિમિટેડ.
નમ્બી હાઈ કલાસ ડિલિવેરે ઈસિસ બનાવનારાઓ ઉ અને રેન્ડ ફરરરોના સુવરણમાં
મેલડા છે, તેમજનેમ્બી સા ડાસ

104 Marshall Street, (Facing Ecom House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P O Box 6501.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખાસતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હિંદુ ૨૦૦૬ આવજી	સુસધમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯	સુયોદ્ય ક.મી.	સુયોરત ક. મી.
શુક્ર	૧૧	વ૬ ૧૪	૨૬	૧૩	૬-૩૨	૫-૨૯
રવિ	૧૨	,, ૧૩	૨૭	૧૪	૬-૩૧	૫-૩૦
મંગળ	૧૩	,, ૩૦	૨૮	૧૫	૬-૩૦	૫-૩૧
બુધ	૧૪	સુદ ૧	૨૯	૧૬	૬-૨૯	૫-૩૨
ગુરુ	૧૫	,, ૨	૩૦	૧૭	૬-૨૮	૫-૩૩
શુક્ર	૧૬	,, ૩	૧	૧૮	૬-૨૭	૫-૩૪
રવિ	૧૭	,, ૪	૨	૧૯	૬-૨૬	૫-૩૫

ખીસા કોશ
ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી બોધીઓના અર્થ નાની આટલી ૩ ૦

બોધી કોશ
ગુજરાત વિલાપીદોનો મોટો બોધી કોશ નવી આટલી ૧ ૨ ૦

નખલ મંથાવલિ
આ પુસ્તકમાં સાક્ષર થી નવસરામ લાણના ડેવોનો સમગ્ર ગુજરાત વિલા પોટે બહાર પાડ્યો છે. ૫ ૬

ગાંધી પુસ્તક માળા
ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો ને ફીનીકસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોનો સેટની પોસ્ટેજ સાથે કિંમત રૂકત શી. ૪-૬.

नीशाण उपयोगी पुस्तके

तुलन लेखन भाषा आ भाषा मां नीयसा पांय पुस्तके आवे छे. जे पुस्तके द्वारा भाषाका हान मेगवे छे.	विधापीठ वाचन भाषा जील भाषापी १ ० जील " २ ३ गोपी " २ ३ पांथपी " ३ ०
तुलन लेखन तादीस वर्ग " " धारण्य १-२-३-४ प्रत्येकनी शीमत १ ०	यालण्य भाडी (भाषाचौथी) १ ० भाण नजत भाणकोने इनीयानुं मान पाय मेथी समन्धी वभाषेव पुस्तक २ ०
नवसुग वाचन भाषा पुस्तक पहेंलुं १ ३ पुस्तक भीलुं २ ० पुस्तक नील २ ३	याले दापीअ श्रेणी १ १ ६ " २ १ ६ " ३ १ ६ " ४ १ ६ " ५ २ ० " ६ २ ० " ७ २ ०
साधीत्य कहेवाड सादिस्य भाटे पायनं वभाषा वधापीअने उपयोगी पुस्तके पुस्तक भीलुं २ ३ " नील २ ३	साहित्य पाठावली पुस्तक पांसु २ १ " सातसु २ ३ हेरा हेरावचन—मुगोल ३ ० आपछा हेरावे धतीदास १ १
भाषाचौथी १ १ आर्थिक लुगोण ५ ६ घेरनेका इन्डोसि शासिका भाटे पाठावली भा. १-२ प्रत्येकनी २ ० अंकगणितना मुग तत्वा २ ०	

Obtainable from:
'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

नवल कथाओ

शी हर्ष ६ ३ साहसिकीनी सुधी ६ ६ स्वर्ग आने पृथ्वी १ ० नकली ३ ० वरागनानी वातो (२) १ ४ वनछाया ७ ० वर के पुर (रमुज नोवेल) १ ० लाकमाना लाकु ७ १ सोमनाथ १ २ ६ सेनापती १ ० सुना मंकीर ६ ६ रणारण्य १ ० रूपमती ६ ० शेल्युनी रहस्य १ ० माननीनी लवाध १ २ ० भाषावी संसार ७ ६ आशावरी ७ ० अजावात भाग १ १ ० मिनेहनी ७ ६ दाजेवा हिया १ ० दीनानाथ ६ ० हरीया पारना ६ ० डेगाहने भाग ६ ० छवन रररन ६ ० लगन तभापी ७ ० छवन ७ ०	लुनु आने ननु ६ ० जे हेरा दीपक ६ ० पुन लरन १ ३ ० परीपेश ७ ० पीताछने वन प्रवेश ७ ० पहेली अीत ७ ६ पृथ्वीस ७ ६ नीपीध ताप ५ ० भाडी नयो ५ ६ माथुसाधना हिया (अवेरय'ह) ७ ० माधवारी ६ ६ धरने मारजे ६ ० बाग १-२-३ ३ १ ५ ० मानवताना मुल ६ ० घेरातां वाइण ७ ६ धरतीने भाषाणे ७ ० घिरकुमार सक्ता (टागोरकृत) १ २ ० प्रसरदान ७ ० हिदह ५ ६ गंडानीवास ५ ० शुगदा ४ ६ धुधवनां पुर १ १ ० देव आने दानव ३ ०
--	--

भणवानुं ठेकाछुं:
C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

सेतुमंध	५ ०
निशाणभा	५ ०
ममथु	४ ३
सुतुर सुलगु	३ ३
नीरपभा	७ ०
१५ कोपा (जे भाग साथे)	१ ३ ०
इडे पडोरे	७ ०
प्राचिना	५ ०
सुपथुं कुंग	२ ०
छ छ छ	३ ३
पारी अदार	३ ०
हवानो छेवो धुंटेा	५ ०
पणवन अनेई	२ ०
गीत होरी आने भीम नाटके	२ ३
आपछी क्रिपिस	५ ०
डितरा	७ ०
लपभा लेख	५ ०
ओओनुं आशोण	३ ०
मदानमाना प्रमुणे	३ ३
भाग विचारथुा	२ ०
पुष्पादिडा	२ ०
पनीमंदीर	३ ०
अडुध मकडी	७ ०
रंग लीला	२ ३
इपानी गाय	२ ६
धरती	५ ०
रम सुतीओ	३ ०
गंधीछनी सापना	५ ३

अभारं नवां पुस्तके

तुलन-रक्षीभाभां डोअधुं	२ ६
मुगे सेवक	३ ०
गीतांजली	५ ०
साधना	५ ०
ननी इनीया	५ ३
इंधांतकथाओ नानाभाध अट	२ १
मदान मुमडरेा	५ ०
पुर आने पत्रिम	५ ०
शरतना वीडां	३ ०
हेरा हेरानी दोक भाओ	६ ६
राधनी प्रेम ह्या (नावेल)	६ ६
सोदागण भा. १-२ रोठनी	१ ० ०
हमथी अक्षरस थि	५ १
सोदाग	५ १
छेवो प्रयोग (वातां संजड)	६ ६
मुंढ नी राधगाः	१ ४ ०
सदीहा १ म'श	४ ०
मुअतता प्रओ	७ ६
इदानी रमअट	६ ०
अडुध वातो	७ ०
हास मीनकानो हाथरेा	४ ६
दीन अर्ग	७ ६
वाभिरथेअल भाग १-२ रोठनी	१ ६ ०
रसमरती	६ ०
सागर कथाओ	६ ६

टास्टेरायना पुस्तके

सुप नदीं रहेवाय (समाननी	७ ०
अडोको साथे पोहार) नवलकथा	७ ३
दंकि परीवर्तन	५ ०
जे नवलकथाओ	५ ०
टास्टेराय आने शिक्षण	२ ०
कोनी अहेन (वातां)	५ ७

नवल कथाओ

इपनाथ : अंगालनी कांतीकारी	५ ०
नवलकथा. शीमत	६ ०
भाधपीन सुंदर भावपुर्ण नोवेल	२ ०
साधारणछी सामाजिक कांती हर्षावती	५ ०
नवलकथा	१ ०
कुंई पाक्षिय :- अनूजिता कंस वीतानीकतुं	५ ०
छवन बरीन	५ ०
मेउग केशुरी :- नी वीतानीकतुं छवन	६ ०
बरीन	५ ०
समुष्णी कांती. प्रशौरसाल	५ ०
भशरनासा	३ ०
प्रापुनी अंभी	३ ०
लेपक कडा साडेण	३ ०
दीहदी डायरी	३ ०
मंथीछ	३ ०
मधुरिच हेराधनी डायरी	३ ०
भाग. रहेवेर	३ ०
भाग भीने.	३ ०
भाग नीने	३ ०
आपुन-भाडीना (गनु थांभी)	३ ०
'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal	३ ०

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	8	8	INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life.) —By various writers	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0	LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	8	6	SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller)	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions)	7	6
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	8	PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0	LIFE AND GOSPEL OF VIVERKANANDA —Romain Rolland	13	6
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0	WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krienasadas	8	0	GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0	GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II)—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6	THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Hareha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0	INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	6	0
			FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale, Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**LIFE INSURANCE**

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
} Residence 33-5961**DIAMONDS****QUERIDO DIAMOND Co.**

48 Walter Wise's Building,

4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG

Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGEP.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."**H. K. GOKAL,**

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street,

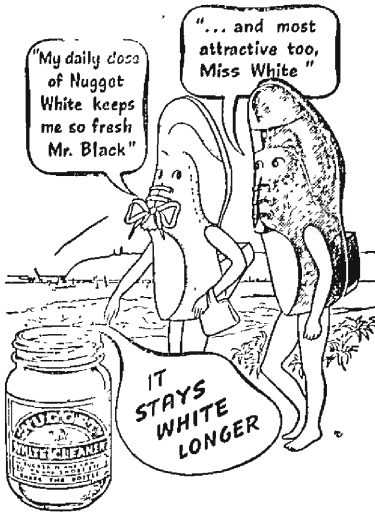
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પો.બોક્ષ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવિન્દ."હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. બો. પો.બોક્ષ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"**એચ. કે. ગોકળ,**

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET
THE WHITEST WHITE

AA 242

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for
SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE
Shines... and shines... and shines

9 1/4 x 1 1/2

714-1

"Tell me, Doctor... How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with **DETTOL**

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN 131-68

Durban - Bombay
in **96** hours

EAST AFRICAN AIRWAYS
"SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Greenwood (13500-4)